

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen seurakunta- ja aikakauslehti

2 ♦ 27.3. 2015 ♦ 8 €

PALVELEVA KIRKKO

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen aikakauslehti

19

PENTTI POTKONEN

*»Sinun ylösnousemistasi, Kristus Vapahtaja,
enkelit veisuin ylistävät taivaissa,
tee meidätkin maan päällä otolliseksi,
sinua puhtain sydämin ylistämään.»*

Pääsiäisen hymniaarteistosta

Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta toivottaa kaikille Aamun Koiton lukijoille iloa ja rauhaa ylösnousemuksen kirkkauden säteilyssä:
Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi

15

TUOMAS KALLONEN

Seurakunta, Kristuksen ruumis.

tässä numerossa

- 4-7 Ihmisten kirkko**
Seurakuntien toimintaan osallistuu melko pieni vähemmistö niiden jäsenistä. Miten tavoittaa hiljainen enemmistö?
- 8-9 Kirkon keskusrekisteri, monien palvelujen toimisto**
- 10-11 Auttava puhelin on apuna kaikille**
- 12-13 Kasvokkain**
Paavo Perola, kirkon isännöinti sukuvikana
- 14 Helmenkalastaja**
Profeetat palvelevan kirkon esikuvina
- 15 Seurakunta, Kristuksen ruumis**
- 16- 19 Aikamatka pääsiäiseen**
Pääsiäisen monet koskettavat muistot
- 20-23 Uutisvaaka, Vieraskirja, Media**
- 24 Kirjat**
- 25 Venäjänkielinen sivu**
- 26-27 Ilmoituksia**
- 28 Isien opetuksia**

Aamun Koitto PSHV:n ja Karjalan hiippakunnan seurakuntien lehti, perustettu 1896, www.aamunkoitto.fi
Kustantaja Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta ry. (PSHV), Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo
Toimituskunta KS Joensuun piispa Arseni, toimittaja Risto Lindstedt, toimituspäällikkö Mauri Liukkonen, pastori Bogdan Grosu, pappismunkki Johannes Parviainen, pastori Tuomas Kallonen, pastori Tuomas Järvelin, toimitussihteeri Mari Vainio **Päätoimittaja** piispa Arseni, Kotalahdentie 49, 71920 Pajujärvi, puh. 0206 100 258, piispa.arseni@ort.fi **Toimitussihteeri** Mari Vainio, puh. 050 564 8899, mari.vainio@ort.fi
Tilaukset, peruutukset, osoitteenmuutokset ja laskutus puh. 0206 100 490, aamun.koitto@ort.fi
Ilmoitusmyynti, -aineistot ja trafiikki puh. 050 584 5587, simo.palviainen@entra.fi **Taitto** Aste Helsinki Oy **Painaminen** Oy Scanweb Ab **Irtonumerot** Akateeminen Kirjakauppa (Helsinki), Tuohus-myymlä Valamo **ISSN** 0355-9009 **Seuraava numero ilmestyy** 8.6. **Seuraavan numeron aineistopäivä** 4.5.
Kannen kuva: Tuomas Kallonen

iankaikkisesti

Soli Deo Gloria!

Viidenneksi evankelistaksikin mainittu Johann Sebastian Bach kirjoitti kaikkien partituuriensa loppuun Soli Deo Gloria, Kunnia yksin Jumalalle.

Bach oli Thüringenin viljavainoiden kasvatti ja kirkkomuusikko niin monennessa polvessa, että tuskin sitä itsekään osasi laskea. Kaikki Bachin sukulaiset olivat myös kantoreita ja niinpä Bach alkoi tarkoittaa synonyymiä sanalle kanttori.

Johann Sebastian Bach oli myös pesunkes- tävä luterilainen. Luterilaisen hänestä teki koko se kirkollinen kulttuuri ja yhteiskun- ta, jonka puhtaaksi viljelty edustaja hän oli.

Kun ihmiskunnan historiassa nousee esiin neroja, käsittämättömän suuria luovia hen- kiä, he irtoavat taustastaan. Ei ole enää kan- sallisuuksia, ei ammatteja, ei rotuja, eikä us- kontokuntia. Ei ortodoksia tai luterilaista. On vain hengen väkevä laulu. Se, joka kantaa jo- ka ikiseen sydämeen saakka.

Johann Sebastian Bach oli yksi tällaisista hengistä. Hän on koko ihmiskunnan yhteistä omaisuutta, josta riittää kaikille. Paradoksaa- lista on, että kaikesta protestanttisuudestaan huolimatta Bach täyttää tietämättään yhden ortodoksisen elämän perusajatuksen: hän tekee kaiken Jumalan kunniaksi. Hän johti leipzigilaisen kahvilan opiskelijaorkesteria Jumalan kunniaksi ja joi tuopillisen oluttu- vassa Jumalan kunniaksi.

Elämänsä tärkeimmän asian, musiikinkin, hän teki Jumalan kunniaksi. Bachin musiikki on parasta ekumeniaa: sen suojissa me kaik- ki kristityt voimme olla yhtä - kirkkokunnista riippumatta. Soli deo Gloria!

Risto Nordell

Juhlien juhla

engellisen kevään, suuren paaston valmistusviikkojen ja paaston- ajan päättävä Vapahtajamme ylösnousemusjuhla on lähellä. Se on pitkän, liturgisesti poikkeuksellisen ja voimaa antavan aikajakson kukka ja hedelmä. Nyt meidän jokaisen on paikallaan miettiä, kuin- ka paasto tänä vuonna onnistui. Mitä tavoitteita alussa asetimme itsellemme ja mitä paastotaipaleen tuloksena saavutimme? Jos paasto ei rajoittunut aino- astaan ruokaan, vaan myös omaan käytökseemme tai kielteisiksi kokemiim- me riippuvuuksiin, on sen vaikutuksesta hyötyä myös paastonajan jälkeen. Toivottavasti näin on tapahtunut monien kohdalla.

Tämänkertaisen Aamun Koiton teemana on ”Palveleva kirkko”. Palvelut määritellään yleensä suhteessa konkreettisiin tuotteisiin, jolloin niiden voidaan nähdä olevan ainakin osaksi aineettomia. Palvelut ovat prosesseja tai toimin- tatarjoja ja niitä kulutetaan tai koetaan samanaikaisesti kun niitä tuotetaan. Edellä kirjattu yleinen palvelun määrittely sopii hyvin myös kirkolliseen yhtey- teen. Käyttäessään kirkon palveluja seurakuntalainen osallistuu itse palve- lutapahtuman tuottamiseen, olipa kyse toimitukseen tai jumalanpalveluk- seen, saatikka erilaisiin kirkollisiin toimintapiireihin osallistumisesta. Kirkko ei pakota eikä vaadi ketään vastaanottamaan sen tarjoamia palveluja, vaan kunnioittaa ihmisen vapaata tahtoa.

Kirkko tarjoaa meille elämän keskeisiin vaiheisiin Jumalan siunausta mystee- rioitten eli sakramenttien kautta ja viikoittaiseen elämäämme voimme hakea voimaa jumalanpalveluksista. Kirkko antaa meidän itse valita ja päättää mitä näistä monista sen palveluista ja toimintamuodoista haluamme käyttää. Tarjon- ta on pienissäkin seurakunnissa laaja.

Pääsiäisenä kuultava sanoma Vapahtajan ylösnousemuksesta tuo elämääm- me uuden ulottuvuuden, se antaa meille valoisan toivon ja luottamuksen siihen, että ristintie johti kuoleman kukistumi- seen ja että se antaa mahdollisuuden tulevaan, iankaikkiseen elämään. Tästä sanomasta ja uskosta, joka toistuu ja uudistuu pääsiäisen jälkeen jokaisena sunnuntaina, Herran ylösnousemuksen muiston päivänä, on mahdollisuus löy- tää vastaus aikamme ihmisten hengel- liseen etsintään ja hätään.

Piispa Arseni

”Ei muuta kuin kuhtumaan!”

Seurakuntien toimintaan osallistuu aktiivisesti melko pieni vähemmistö niiden jäsenistä. Miten tavoittaa hiljainen enemmistö, jonka ajatuksia ja odotuksia seurakunnasta ei tunneta? Mikkelin seurakunnassa päätettiin pähkäilyn sijasta toimia: jokaiselle seurakuntalaiselle soitettiin henkilökohtaisesti.

Mikkelin ja Varkauden ortodoksisissa seurakunnissa vuosina 2013-2014 toteutettu OTTO-projekti on mitava vapaaehtoistyön ponnistus. OTTO on lyhenne sanoista: Oma tutuksi – tuttu omaksi.

Mikkelissä vapaaehtoiset soittivat jokaiselle täysi-ikäiselle seurakuntalaiselle. Lyhyissä rupattelutuokioissa he kertoivat seurakunnan toiminnasta ja rohkaisivat osallistumaan. Samalla kysyttiin kokemuksia ja toiveita seurakunnan toimintaan liittyen.

OTTO poiki kullannarvoista tietoa seurakunnan vahvuuksista ja kehitystarpeista. Samalla se oli seurakunnan kädenojennus ja viesti jokaiselle jäsenelleen: Seurakunta on heitä varten.

Kerätystä palautteesta valmistui vuoden 2014 alussa raportti, joka luovutettiin seurakunnan henkilöstölle ja luottamuselimille.

OTTO:n synnytti kaksi miestä

Varkautelainen Jarmo Ihalainen ja mikkeliläinen Ilkka Lappi ovat molemmat luottamushenkilöitä ja diakoniatyön aktiiveja noin tuhannen jäsenen seurakunnassa.

Molemmat ovat yrittäjiä, tottuneita ideoimaan ja myös tekemään valmiiksi. Yksi miesten puhelinkeskusteluista kylvi OTTO:n siemenen.

- Tuumasimme taas kerran, miten saisimme kirkkoon uusia ihmisiä. Tokaisin, että 'ei kai auta muu kuin alkaa kuhtumaan,' Ilkka muistelee.

Ajatus ei ole uusi, mutta nyt se pätkäh-

ti oikeaan päähän. 'Alkaa kuhtumaan' jäi soimaan Ilkan mielessä. Kypsyteltyään ideaa Ilkka esitteli sen seurakunnan työntekijöille ja luottamuselimille. Kaikki suhtautuivat kannustavasti.

- Nimen synnyttäminen oli työläin osuus projektissa! Jarmo oli kanssani synnytyksessä, joka kesti melkein kaksi vuorokautta, Ilkka nauraa.

Kampanjan kampesi liikkeelle nelihenkkinen tiimi, joka vastasi suunnittelusta ja vapaaehtoisten koulutuksesta: Leena Orro, Jooa Sotejeff-Wilson ja Ilkka Lappi Mikkelistä, sekä Jarmo Ihalainen Varkaudesta.

Tuumasta toimeen

Syksyllä 2013 kampanjaan koulutettiin kymmenen vapaaehtoisen ryhmä. Mikkelissä lähetettiin täysi-ikäisille jäsenille kirje

kampanjasta. Seurakunnan nettisivulla oli kysely, johon vastasi 41 ihmistä.

Vapaaehtoiset kokoontuivat parin kuukauden ajan maanantaisin seurakuntatalolle, josta seurakuntalaisille soitettiin ja keskusteltiin koulutuksessa ohjeistettun kaavan mukaan.

Ongelmaksi muodostui puhelinnumeroiden vaikea saatavuus. Numero-palvelun kautta löydettiin numerot vain reilulle puolelle jäsenistä. Puhelimitse tavoitettiin 308 seurakuntalaista eli 38 prosenttia täysi-ikäisistä jäsenistä.

- Työn teki palkitsevaksi vapaaehtoisten hyvä yhteishenki, joka syntyi heti alussa ja lujittui kampanjan varrella. Lyhytkin puhelu antoi soittajalle tunteen, että olemme tekemässä tärkeää työtä, Ilkka muistelee.

OTTO:n hedelmää

OTTO- kampanja päättyi reilu vuosi sitten. Kampanjassa kerätty palautte työstettiin seurakuntaseminaarissa yhdessä vapaaehtoisten, työntekijöiden, toimikuntien ja luottamushenkilöiden kanssa.

OTTO ei ole ihmelääke, mutta se on kantanut hiljalleen hedelmää. Siinä saatuja ideoita on nostettu seurakunnan toimintasuunnitelmiin ja osa niistä on jo toteutunutkin, esimerkiksi vauvakirkko ja seniorien matalan kynnyksen kahvila.

- Lisäksi olemme aloittamassa soit-torinkiä, joka ilahduttaa yli 70-vuotiaita välivuosien juhlijoita puhelinsoitolla. Pyöreitä vuosia täyttävät kutsumme kakkukahveille, Ilkka kertoo.

Tällaista kampanjaa ei voi toteuttaa vain seurakunnan työntekijöiden voimin.

- Tarvitaan aktiivinen ja sitoutunut vapaaehtoisten ryhmä: toteuttamaan ensin kampanjaa ja sitten siitä versoneita ideoita. Seurakunta on kaikkien jäseniensä yhdessä muodostama, yhdessä toimiva yhteisö, Ilkka linjaa.

Kun haastattelen seurakunnan vapaaehtoisia, nostattaa Ilkan nimi hymyn heidän kasvoilleen. ”Kyllähän me, kun Ilkka pyytää.”

Tuomas Kallonen

Tuhat ja seitsemän sielua

Mikkelin ortodoksisessa seurakunnassa on 1007 jäsentä. Jokaisen kasvot ansaitsevat tulla nähdyksi ja jokaisen tarina kuulluksi. Lauantaisena iltapäivänä ehdin tavata heistä vain neljä.

Rakkaus

Lempi Ikonen, 79, palveli 35 vuotta Viipurissa rakennusteknikkona. Neuvostoliiton passissa luki ”suomalainen”. Hän on yksi 25 000 inkeriläisestä, jotka Neuvostoliiton romahdettua muuttivat Suomeen.

- Jumala toi minut tänne, Lempi tarkentaa. Ja todellakin: kertomus on ihmeellinen.

- Nikolai Nikolajevitsh tuli kadulla vastaan ja kysyi: Lempi haluatko lähteä Suomeen? Anna nimesi ja syntymäaikaasi, Lempi muistelee.

- Luulin lähteväni kymmeneksi päiväksi juhannusjuhille. Reissu on venynyt 24 vuodeksi.

Ateistisessa Neuvostoliitossa kasvaneele Lempillä Jämijärven 60 000 osallistujan suviseurur vuonna 1991 oli ihmeellinen kokemus. Ihmeet eivät loppuneet siihen.

- Juhlilta minut värvättiin Savonlinnaan mansikanpoimintaan. Päivät poimin mansikoita, illat opiskelin suomea. Lapsuus-kylästä puolet oli ollut suomenkielisiä. Aika oli pyyhkinyt kielen mielestä.

Mansikkakausi loppui, kieli-kurssi jatkui. Viisumia jatkettiin. Viipuriin jäänyt Leena-tytär tuli raskaaksi ja Lempi halusi hänen synnyttävän Suomessa.

- Kysyin kaupan käytävällä ystävältäni, miten voisin saada asunnon Suomesta. Ohitsemme käveli juuri silloin nainen, joka kuuli keskustelumme ja sanoi: Minä voin auttaa!

Väreet kulkevat aina Lempin selässä tätä muistellessa.

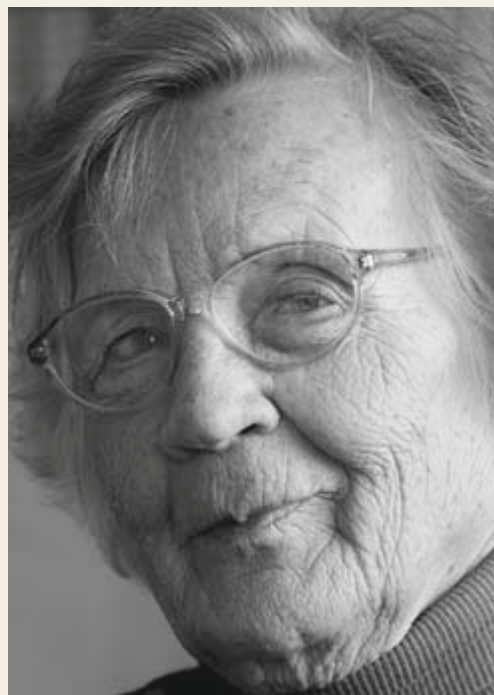
- Kohta minulla oli kädessäni avaimet, niiden takana tyhjä asunto, ei mitään muuta. Ystä-

vä soitti muutaman puhelun ja pian oli asunto täynnä ihmisten lahjoittamia kalusteita.

Rakkaudesta tuli Lempin elämää ohjaava voima. Tultuaan näin autetuksi, hän halusi myös auttaa muita: tulkkia-puna maahanmuuttajille, venäläisen orpokodin tukijana, vieden raamattuja, vaatteita ja raha-avustuksia rajan taakse.

Rakkauteen liittyy myös Lempin toive seurakunnalle. Venäjänkielinen OTTO-vapaaehtoinen sai Lempiltä pitkän listan ideoita.

- Toivoisin että seurakunnassa kaikki todella tuntisivat olevansa yksi perhe, Jeesuksen ruumis. Se tarkoittaa välittämistä, rakkautta, auttamista.

Lempi Ikonen

PENTTI POTKONEN

- Moni ei pääse kirkkoon, kun ei ole kyytiä. Kirkkokyydit eivät olisi vaikea järjestää, kerättäisiin vain lista kyydin tarvitsijoista ja tarjoajista. Maksaakin voimme.

- Yksinäisyys tuottaa monelle surua ja turvattomuutta. Voisi olla soittokeiju: joku soittaisi minulle, minä jollekin toiselle, kysyisimme toistemme kuulumisia.

Mitä Lempä odottaa kirkon tulevaisuudelta? Lempin kasvot vakavoituvat.

- Etkö sinä näe? Kirkot ovat mukautumassa maailmaan, luopumassa omasta perustastaan Raamatussa. Ortodoksinen kirkko on vielä oikeilla raiteilla, mutta meidänkin pitäisi korostaa kilvoittelua.

Ilman kilvoitusta ei ole rakkautta.

Rauha

Hanna Viljakaisen, 51, elämässä ruuhkavuodet eivät ota loppuakseen. Perheessä on kymmenen lasta, joista kolme vielä kotona; kaksi sijoituslasta, neljä viikonlopulasta. Hanna toimii myös kehitysvammaisen tätinsä tukihenkilönä.

- Joskus nuorena haaveilin luostarielämästä. Nyt on pirtti täynnä lapsia. Palvelemista ja kilvoitusta se on tämäkin, Hanna hymyilee.

Hanna on maatalousyrittäjä: perhe viljelee maata, hoitaa lampaita ja mehiläisiä. Voiko tällaiselta surinalta ehtiä vielä kirkkoonkin?

- Kun järjestää aikaa rukoukselle, kaikki muukin järjestyy. Siitä saa voimaa ja rauhaa. Ei tarvitse stressata, jättää vain arjen Jumalan haltuun.

- Kirkkoon menen kiittämään, rukoilemaan läheisten puolesta, tapaamaan ystäviä, saamaan vahvistusta uskoon, Hanna kertoo.

Ilkka pyysi Hannaa OTTO-projektin vapaaehtoiseksi. Soittaminen tuntemattomille jännitti aluksi.

- Pelkäsin, että luulevatko he minun kauppaavan jotakin. Mutta monet sanoivatkin, että 'ihanaa kun seurakunnasta otetaan yhteyttä!'

OTTO oli Hannalle silmiä avaava kokemus.

- Ei se ole Kauniit ja rohkeat, jonka takia kirkkoon tuleminen jää, vaan yksinäisyys, arkuus, sairaus, liikuntaesteisyys, etäisyys. Moni kaipaa yhteyttä seurakuntaan. Jo yksikin käynti vuodessa kantaa pitkälle.

Toki seurakunta sai myös kritiikkiä.

- Joku oli saanut jo lapsena tarpeek-

seen pitkistä uuvuttavista palveluksista. Joku oli pettynyt, kun pappi ei ota yhteyttä eikä tule käymään.

Moni kokee, ettei saa seurakunnasta mitään. Moni kaipaa huomioimista.

Hannan mielestä OTTO-kampanjan palautteella on ollut vaikutusta seurakunnan toimintaan. Vanhuksia ja lapsia on huomioitu.

- Viimeksi sovintosunnuntaina oli vauvakirkko, johon 20-vuotias tyttäreni tuli puolivuotiaan vauvan kanssa. Se tuntui ihanalta! Oli yhteinen ateria, mäenlaskua, makkaranpaistoa. Ja perheitä tuli!

Vauvakirkkoja on muutamana kerran vuodessa. Senioreille on perustettu kohtaamispaikka, suosittu Matalan kynnyksen kerho.

OTTO-palautteissa vihjattiin, että seurakunnasta saisi soitella jatkossakin. Hanna lähti mukaan diakoniatyön soittorinkiin.

Lohdutus

Kerttu Kostamo, 61, oli mustikkametsässä, kun OTTO-kampanjan vapaaehtoinen soitti. Sydämessä läikähti lämpimästi.

- En ole oikea uskovainen, Kerttu kiirehtii vähättelemään.

- Minulla ei ole traditiontajua, en osallistu aktiivisesti seurakunnan toimintaan välimatkan ja elämäntilanteen takia.

- Mutta ortodoksisuus on minulle koti.

Koti löytyi tyttären kautta - ja surun.

- Lukioikäisenä Anna-Maija-tyttäreni vakuuttui, että ortodoksisuus on hänen juttunsa. Minusta tuli hänen kuskinsa jumalanpalveluksiin.

Yhteys kirkkoon syveni vähitellen. Myöhemmin siitä tuli elintärkeä tukiverkko. Anna-Maija sai aivoverenvuodon ja menehtyi 22-vuotiaana. Se haava ei parane koskaan, mutta usko Jumalaan auttaa selviämään.

- Meille annettiin hyviä ihmisiä, ja kirkko kulki rinnalla Anna-Maijan sairastuessa.

Anna-Maijan kuoleman jälkeen kirkko tuki surussa ja myös työssä.

Hanna Viljakainen

PENTTI POTKONEN

- Kun olin sairaanhoidon esimiestehtävissä ja työelämä oli vaativimmillaan, oli ihanaa kun kirkossa sai vain olla. Ei tarvinnut tehdä mitään, Kerttu kiittää.

Vanhushuolto on tullut Kertulle läheisesti tutuksi.

- Olen joutunut väentämään päättäjille rautalangasta, mitä ne numerot budjettipaperilla tarkoittavat vanhusten arjen kannalta.

Kertun mielestä kirkko voisi vielä nykyistä enemmän muistaa vanhuksia ja kantaa vastuuta heistä. Tilaisuudet aidolle vuoro-vaikutukselle ovat vanhuksille kultaa arvokkaampia.

- Yksinäisyys on paha asia. Se vie viimeisen jaksamisen. Jos elämässä ei ole muuta sisältöä, tulee sairaudesta elämän keskipiste.

Kertun ammattitaito ja näkemys saatiin OTTO-kampanjan kautta seurakunnan rakennukseksi. Vapaaehtoistyö kiinnostaa häntä, vaikka tällä hetkellä sille ei ole kovin paljon aikaa.

- Vanhusten lisäksi minua kiinnostaa

PENTTI POTKONEN

Kerttu Kostamo

PENTTI POTKONEN

Aaro Rouhiainen

kaikki maahanmuuttajien tukeminen ja auttaminen.

Tulevaisuus

Aaro Rouhiainen, 16, on lukion ekaluokkalainen. Hiihtoloma on juuri alkanut ja tulevaisuus on selvillä: hän aikoo pelata aamuyöhön Counter-Strikea.

Se on internetissä pelattava tietokonepeli. Pelimaailma merkitsee Aarolle kavereita ja sosiaalisuutta. Yhtä tärkeitä ovat tapaamiset "face to face". Aaro on juuri tulossa sählytreeneistä.

Koulu on erilaista kuin ysillä. Nyt pitää tehdä jo töitä pärjätäkseen. Tällä hetkellä Aaron elämässä suurin murhe on ruotsi.

Aaron puhelin ei pirahtanut OTTO-kampanjan aikaan, koska se oli rajattu vain täysi-ikäisiin seurakuntalaisiin.

- Nuorilta nimenomaan pitäisi kysyä! Meidän seurakunnan suurin ongelma on nuorten puuttuminen!

Tilastoissa nuoret aikuiset ovat suurin ryhmä kirkosta eroajissa.

- Se vieraantuminen on tapahtunut nuoruudessa, siihen kohtaan pitäisi saada stoppi!

Aaro on seurakunnan aktiivinuori, yksi harvoista. Nuortenpiiri kokoontuu kanttori-Jooan johdolla perjantaisin rentoon oleiluun ja ruuanlaittoon. Aaro auttelee lisäksi erilaisten tapahtumien järjestelyissä. Hän harkitsee hakemista leiriohjaajaksi ensi kesänä.

Aaro tietää, miten tärkeää nykynuorelle on näkyvyys sosiaalisessa mediassa. Nuoren on vaikea ottaa vakavasti yhteisöä, joka ei ole "somessa".

- Onko Mikkellillä edes Facebook-tili? Aaro kysyy ja kaivaa heti älypuhelimien taskustaan.

Nuorten sosiaalisuus ei rajoitu someen, mutta some läpäisee kaiken sosiaalisen elämän. Facebook on nuorten keskuudessa jo "kivikautinen" juttu. Silti se on kätevä tiedotuskanava.

- Nykyään kirkon pitäisi olla aktiivinen somessa ja erottaa siellä myönteisesti. Paras tapa tavoittaa nuoria ja herättää kiinnostusta on hyvät kuvat ja niiden oheen

mieleen jäävä teksti, mielellään vähän hauska, Aaro opastaa.

- Mutta vaikka kirkko hyödyntäisi somea ja muuta teknologiaa, ei sen itsensä pidä muuttua.

Anteeksi mitä?

- Ortodoksinen kirkko on hyvä tällaisena, perinteellisenä. Se ei pakota ketään tekemään mitään, ei mua ainakaan, mutta se... suosittelee?

Mutta nuoria pitäisi saada enemmän mukaan, kokemaan itse.

- Voisiko olla sellaisia tapahtumia, jotka ei niin liittyisi kirkkoon ja jotka olisi kaikille avoimia? Aaro ehdottaa.

No voisi, mutta miten ne toisivat nuoria lähemmäs kirkkoa?

- Mun mielestä toisi!

Viisasten kiveä ei taidettu löytää vielä, mutta kenties tuleva jäsen nuorisotyötoimikuntaan? Jos kirkko haluaa nähdä tulevaisuuden, on nuorilta kysyttävä.

Tuomas Kallonen

TUOMO TUOVINEN

KIRKON KESKUSREKISTERI – MONIEN PALVELUJEN TOIMISTO

Vuoden 2001 kirkolliskokouksen toimeksiannosta kirkollishallitus asetti työryhmän suunnittelemaan kirkon rekisteripalvelujen kehittämistä. Selvitysten pohjalta käynnistyi vuoden 2010 alussa Kirkon keskusrekisterin toiminta, johon kaikki seurakunnat saatiin mukaan seuraavan vuoden huhtikuuhun mennessä.

Rekisteripalveluja johtaa Kuopiossa kirkon keskustalossa rekisterinhoitaja Harri Tajakka apunaan rekisterisihteerit Jaana Mikkonen, Tiina Komulainen ja Sanna Heiskanen sekä arkistos sihteeri Sari Hirvonen, joka tekee selvityksiä venäjänkielisistä lähteistä.

Rekisterinhoitaja Harri Tajakka kertoo työnjaon henkilökunnan kesken toimivan Keskusrekisterin johtosäännön mukaisesti. Sihteerit vastaavat jäsentietojärjestel-

mästä ja tietojen luovutuksesta sekä asiakaspalvelusta. Rekisterinhoitaja puolestaan huolehtii siitä, että Keskusrekisteri toimii asetettujen toimintalinjojen ja tavoitteiden mukaisesti, valmistelee talousarvion ja seuraa sen toteutumista, laatii toimialaansa kuuluvat esitykset, lausunnot ja selvitykset sekä toimii henkilöstön lähiesimiehenä. Hän osallistuu myös yksikön päivittäistehtävien hoitamiseen.

Monipuolista yhteistyötä

Kirkon keskusrekisteri on nimensä mukaisesti kirkollishallituksen alaisuudessa toimiva toimisto, jonka tehtävänä on hoitaa seurakuntien, luostareiden ja keskusarkiston kirkonkirjapitoa. Se myös ylläpitää kirkon sähköistä jäsentietojärjestelmää ja keskusrekisterin arkistoa sekä tarjoaa virkatodistus- ja sukuselvityspalveluja. Keskusrekisteri toimii läheisessä yhteistyössä väestökirjahallinnon, Arkis-

tolaitoksen ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kanssa.

- Keskusrekisteri antaa vuositason noin 4000–5000 todistusta, joista pääosa liittyy perunkirjoituksiin, toteaa rekisterinhoitaja Tajakka.

- Yhteydenotot meille tapahtuvat pääosin sähköpostilla ja puhelimitse. Meillä on asiakkaita ympäri Suomea, joten harva tulee täällä käymään, mutta henkilökohtaisesti asioiakin on viikoittain.

- Myös seurakunnat ottavat edelleen vastaan virkatodistustilauksia ja välittävät ne sitten meille. Näin tilaajaa ei juokseteta luukulta toiselle, kertoo Tajakka.

- Esimerkiksi perunkirjoitukseen tarvittavat tiedot saadaan nykyään täältä yhdestä pisteestä, paitsi lakkautettujen ja eräiden vanhojen seurakuntien tiedot, jotka löytyvät Mikkelin maakunta-arkistosta.

- Ennenhän perunkirjoittajan piti kerätä tieto kaikista niistä seurakunnista, joissa vainaja oli ollut kirjoilla.

Keskusrekisterin toiminnan tavoitteeksi on asetettu ennen muuta kustannussäästöt ja -tehokkuus sekä aineiston säilyttäminen jälkipolvien käyttöön. Keskusrekisterin työ vapauttaa omalta osaltaan seurakuntien hengelliseen työhön tarkoitettuja resursseja niiden ydintoimintaan. Haittapuolena nykyisessä käytännössä on kuitenkin se, että ihmiset saattavat etäännyä seurakunnasta, kun heidän ei enää tarvitse asioida entiseen tapaan seurakunnan virastossa. Uudistuksen myötä joissakin pienissä seurakunnissa kanslistien toimet on jätetty täyttämättä.

Arvokkaat arkistot

Keskusrekisterillä on käytössään kirkollishallituksen kustantamassa projektissa digitaaliseen muotoon saatetut seurakuntien, kirkon keskusarkiston ja luostareiden väestörekisteriarkistot. Näistä vanhimmat kirkonkirjat ovat Helsingin seurakunnasta vuodelta 1827. Ennen 1920-lukua olevat kirkonkirjat ovat venäjänkielisiä. Luovutettujen alueiden ja nykyisten seurakuntien alkuperäiset kirkonkirjat ovat Mikkelin maakunta-arkistossa ja Kuopiossa keskusrekisterin tietokannassa on puolisen

Sukututkimus on osa Keskusrekisterin toimintaa. Harri Tajakan työhuoneen ikkunalaudalla on kuva hänen isästään, metropoliitta Tiuhonista.

miljoonaa niistä otettua digikuvaa. Luovutetun alueen osalta todistuksia tai sukuselvityksiä ei siis Kuopiosta voida antaa, vaan ne saadaan edelleenkin Mikkelin maakunta-arkistosta.

Keskusrekisterin toiminta on laajaa ja monipuolista, sillä se ylläpitää kirkon jäsentietojärjestelmää, johon kirjataan kasteet, mirhalla voitellut, kirkkoon liittymiset ja eroamiset, hautautiedot, avioliittoon vihkimiset ja avioerot sekä avioliiton solmimiseen liittyvät nimenmuutokset. Osa tiedoista saadaan suoraan konekielellisesti väestötietojärjestelmästä. Keskusrekisteri tekee myös avioliiton esteiden tutkimat, tuottaa seurakuntien äänioikeutettujen luettelot valtuuston ja kirkkoherran vaaliin sekä toimittaa Aamun Koiton ja Paimen Sanomat -lehtiä varten jäsenrekisteristä tulostettavat osoitteistot. Rekisterinhoitaja Harri Tajakka painottaa, että Keskusrekisteri tutkii avioliittoon liittyvät esteet ainoastaan avioliittolain mukaisesti eikä kanoniselta kannalta. Keskusrekisterin vastuulla on lisäksi kirkon ja seurakuntien jäsentilastojen laadinta. Sukututkijoiden palvelu on myös päivittäistä toimintaa.

- Keskusrekisterin näkökulmasta kirkon suurin uhka ovat viime vuosina lisääntyneet kirkosta eroamiset, mistä väistämättä seuraa myös taloudellisia vaikutuksia.

- Mahdollisuutena on puolestaan entistä tiiviimpi yhteistyö luterilaisen kirkon kanssa. Verkostoituminen on tärkeää. Tietojen luovutuksen osalta on päämääränä asiakaslähtöisyys. Suunnitelmia on laadittu tulevaisuuden järjestelmästä, johon kirjautumalla asiakas saa yhdellä kertaa tarvittavat tiedot kaikilta rekisteriviranomaisilta.

Piispa Arseni

Keskusrekisteri palvelee

Tietoja keskusrekisteristä saa kirkon ja seurakuntien www-sivuilta. Kuopiossa kirkon keskustalossa toimistoaan pitävään rekisteriin voi olla yhteyksissä puhelimitse, faxilla, sähköpostilla sekä www-sivustolla olevalla lomakkeella tai perinteiseen tapaan käymällä arkisin asiakaspalveluaikana klo 9-15 osoitteessa Karjalankatu 1.

Auttava puhelin apuna kaikille

Helsingin ortodoksisen seurakunnan diakonian alaisuudessa toimiva Auttava puhelin on avoin kaikille avun tarvitsijoille.

Auttavassa puhelimessa soittaja ja vastaaja kohtaavat täysin anonyymisti. Siksi myös tässä artikkelissa haastatellusta käytetään vain nimeä ”Markus” eikä hänen kuvaansa julkaista jutun yhteydessä.

- Auttavassa puhelimessa vastaajina toimivat tehtävään koulutetut vapaaehtoiset. He kulkevat elämän vaikeina hetki-

nä lähimmäisen rinnalla häntä kuunnel-
len ja tukien. Luottamuksellisuus on koko
toiminnan ydinasia.

Mikään ongelma ei ole Auttavaan puheli-
meen liian pieni tai merkityksetön. Jo asian
esille tuominen, sen jakaminen kunnioitta-
vassa ilmapiirissä, auttaa soittajaa elämäs-
sä eteenpäin.

- Yhteydenottoja Auttavaan puhelimeen

tulee vuosittain useita satoja. Yksinäisyys
on vuodesta toiseen esiin nouseva asia.

Muita ihmisiä kuormittavia ongelmia
ovat elämän kriisitilanteet; avioero, työt-
ttömyys, alkoholi- ja huumeongelmat. Ma-
sennus ja erilaiset mielenterveysongel-
mat kannustavat myös hakemaan apua ja
lähimmäisen tukea.

Lähimmäisenä lähimmäiselle

Helsingin ortodoksisen seurakunnan Aut-
tava puhelin on toiminut n. 20 vuotta. Se
toimii kokonaan vapaaehtoisvoimin. Aktii-
veja vastaajia on toiminnassa mukana tällä
hetkellä noin 15.

- Jokunen vuosi sitten rivit harvenivat kun
ihmiset ikääntyivät ja jäivät pois toimin-
nasta.

Auttavaan puhelimeen toivotaankin nyt
vastaajiksi uusia vapaaehtoisia. Kevään
aikana on tarkoitus aloittaa uusi koulutus.

Yhteydenottoja Auttavaan puhelimeen tulee vuosittain useita satoja. Yksinäisyys on suurin esiin nouseva asia.

- Koulutus on monipuolinen kokonaisuus, n. 40 viikkotuntia, johon erilaisten luentojen ja vierailujen lisäksi kuuluu myös aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen tutustumista.

Jokainen kurssille hakija haastatellaan. Näin arvioidaan soveltuvuus puhelin- ja auttamistyöhön.

- Puhelimessa jos missä tärkeintä on kuuntelu. Vapaaehtoisen vastaajan täytyy osata antaa tilaa soittajalle. Kuuleminen on tärkeämpää kuin neuvojen ja ohjeiden antaminen.

- Tärkeintä on osata olla läsnä juuri siinä hetkessä sitä ihmistä varten. Aina ei ole helppoa vain antautua olemaan ja jakamaan asioita.

Luottamuksellisuuden lisäksi puhelu vaati käytännössäkin hiljaisuutta ja rauhaa. Näin puheluun vastaajalla on parempi mahdollisuus kuunnella ja ymmärtää soittajan sen hetkinen tilanne. Vastaaja on tilassa aivan yksin, joten tehtävästä on juuri sillä hetkellä osattava ottaa täysi vastuu.

Työnohjaus on tärkeä osa Auttavan puhelimen vapaaehtoistoimintaa. Jokainen vastaaja tapaa työnohjaajan n. kahdeksan kertaa vuodessa. On tärkeää saada jakaa puheluiden syviä asioita ja itselle niistä nousseita tunteita. Ilman työnohjausta ei kukaan jaksaa.

- Välillä haastavan puhelun sattuesssa voimme olla yhteydessä myös muihin ryhmän jäseniin.

Kaiken kaikkiaan ”Markus” kiittää hienoa, kiinteää porukkaa, joka työn vastapainoksi käy myös virkistäytymässä yhdessä. Välillä auttajankin täytyy levätä. Jokaisen vapaaehtoisen täytyykin oppia tunnistamaan omat voimavaransa ja sen hetkisen elämän tehtävään suorat resurssit.

- Meillä on hieno porukka, jossa kaikilla on hyvä, luottamuksellinen suhde toisiinsa. Voimme jakaa asioita yhdessä.

- Jotkut jo vapaaehtoistyön lopettaneet ovat sanoneetkin, että ”kyllä minä vaikka tästä puhelimesta voisın luopua, mutta en tästä porukasta”.

Ajatuksia auttamisesta

Helsingin ortodoksisen seurakunnan Auttava puhelin on osa valtakunnallista auttavi- en puhelimien yhdistystä, jonka eettinen säännöstö määrittelee myös tämän puhelimen toimintaa.

- Auttamiseen täytyy aina liittyä jokin ulkopuolinen taho, joka kontrolloi toimintaa. Näin taataan toiminnan laatu.

”Markus” pohtii yhteiskuntaa, sen yhä itsekäämmäksi muodostunutta tilaa. Hänestä tuntuu, että olemme uppoamassa materialismin suohon.

- Meillä tulisi olla myös muita, syvemmin ihmisyyteen perustuvia arvoja. Ilman niitä olemme pulassa.

- Tämän tyypistä toimintaa tarvitaan jatkuvasti yhä enemmän. On täysin mahdollista, että tulevaisuudessa yhteiskunta voisi järjestää vanhenevalle, suurelle ikäluokalle kaiken tarvittavan avun ja palvelut.

”Markus” kuuluttaa jokaisen omaa vastuuta vanhenevasta, yhä monikulttuurisemmasta yhteiskunnastamme.

Hän näkeekin Auttavassa puhelimesta kaksi tulevaisuuden tavoitetta.

- Toivon, että jossain vaiheessa saisimme mukaan myös venäjänkielisen palvelun. Se on mielestäni juuri meidän kirkkomme tehtävä ja jopa velvollisuus. Koko kirkon haaste.

Toisena toiveenaan ”Markus” mainitsee koko ortodoksisen kirkon kattavan puhelintoiminnan, jossa vapaaehtoiset voisivat toimia omilla alueillaan, eri puolilla Suomea.

Puheluita tulee tälläkin hetkellä ympäri maata, mutta vastaajat ovat Etelä- Suomen alueelta.

- Puhelimeen soittavat aikalailla yhtä paljon sekä miehet että naiset. Naispäävystäjiä on kuitenkin miehiä enemmän. Joskus joistain aiheista voi olla helpompi puhua naisen naiselle ja miehen miehelle.

Ortodoksinen ihmiskuva, lähimmäisen rakkaus on Auttavan puhelimen työn perusta. Puhelimessa ei uskoa kuitenkaan tuoda millään tavoin esille – jollei soitta-

**Siipi maassa...
Soita meille!**

**Helsingin ortodoksisen
seurakunnan
auttava puhelin**

09 8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18-22

ja itse siitä halua keskustella. Vastaajina ei ole teologeja vaan tavallisia tehtävään koulutettuja seurakuntalaisia. Näin jokainen vastaa kysymyksiin vain omien kykijensä ja mahdollisuuksiensa mukaan.

Mitä auttaminen, sinulle itsellesi merkitsee?

- Koen sen olevan rakkautta toista ihmistä, kanssakulkijaani kohtaan. Auttamisessani on kristillinen pohja. Me olemme kaikki Jumalan luotuja, Jumalan kuvia.

- Kaikilla on yhtäläinen ihmisarvo, kaikki olemme tasavertaisia Jumalamme edessä. Elämä vain kohtelee meitä eri aikoina eri tavoin.

- Niillä, joilla juuri tässä hetkessä menee elämässä paremmin, on näin mahdollisuus auttaa niitä juuri nyt heikommassa asemassa olevia, sanoo ”Markus”.

Mari Vainio

Haluatko vapaaehtoiseksi Auttavaan puhelimeen?

Lisätietoja tulevasta kurssista saat Helsingin ortodoksisen seurakunnan diakoniatyöntekijä Kari Hartikalta, p. 09 856 46 162 tai 040 703 4616.

Kirkon isännöinti sukuvikana

Jokainen jumalanpalveluksessa Pyhän Nikolaoksen katedraalissa Kuopiossa viime vuosina käynyt, on tavannut Paavo Perolan. Katedraalin isännöitsijä myy tuohukset, vie esirukouspyynnöt alttariin, sammuttaa lyhyeksi palaneet tuohukset ja kantaa liturgiapalveluksissa kolehdin.

VILJA KÄRKÄINEN

Paavo Perola, isä ja molemmat ukit ovat olleet katedraalin isännöitsijöinä yhteensä yli kuusi vuosikymmentä.

Paavo Perola on avannut Pyhän Nikolaoksen katedraalin oven lukemattomia kertoja.

Isännöitsijän tehtäviin kuuluu myös tuohusten myyminen.

Kaikki tehtävänsä Perola tekee hiljaisesti, lähes huomaamattomasti. Hänessä on samanlaista arvokkuutta kuin kaikissa niissä ammattimiehissä, jotka tekevät työnsä vuosien kokemuksella. Ei yhtään turhaa askelta tai sanaa. Kenenkään rukous ei häiriinny.

Perola, 73, on syntyperäinen kuopiolainen, mutta hänen sukunsa juuret ovat Venäjällä. Hän on maahanmuuttajasukua, vaikka Suomi ja Kuopio vielä 1800-luvun toisella puoliskolla olivatkin osa Venäjää. Kuopiossa oli venäläinen varuskunta, jonka ympärille pieni venäläisyhteisö kasvoi.

– Monet luulevat, että minä olen karjalaista sukujuurta niin kuin niin monet suomalaiset ortodoksit. Saattaa olla vaikea ymmärtää, että myös Kuopiossa asuu edelleen vanhoja venäläislähtöisiä sukuja, Perola kertoo.

– Esimerkiksi Helsingissä venäläinen kulttuuri ja kieli on säilynyt paremmin, koska yhteisö on koko ajan ollut paljon suurempi.

Perola itse ei puhu venäjää, valitettavasti, niin kuin hän sanoo. Hänen vanhemmillaankin suomen kieli oli jo vahvempi.

Ei venäjän kieli oikein sotien aikana ja heti niiden jälkeen ollut hyvässä huudossa täällä.

Sama suku yli 60 vuotta

Perolan molempien ukkien, Ivanin ja Pjotrin, sukunimi oli vielä Perfiljeff. Ehkä venäläisyhteisön pienuudesta kertoo, että Perolan vanhemmat olivat serkuksia.

Molemmat ukit olivat myös ortodoksisen kirkon isännöitsijöitä, ensin isänisä Pjotr (1893-1915) ja sitten äidinisä Ivan (1915-1933). Vanhaan venäläiseen tapaan kirkon isännöitsijät olivat mahtavia miehiä, joiden edessä pappienkin oli nöyryttävä. Käytännössä isännöitsijät johtivat seurakuntaa.

Katedraalin isännöitsijä tuli myös Perolan isästä Eugenista. Sukunimi oli jo tuolloin suomalaistettu. Eugen Perola oli isännöitsijänä vuodet 1949-1959.

Ja niin tuli lopulta myös Paavosta, tosin vasta vuonna 2001 eli samana vuonna, jona hän täytti 60 vuotta.

– Ilmeisesti kyse on sukuviasta, Perola virnuilee.

Niin varmasti onkin: Perfiljeffit ja Perolat ovat olleet ortodoksisen kirkon isännöitsijöinä Kuopiossa yhteensä jo yli 60 vuotta.

Kaikissa palveluksissa

Mitä kirkon isännöitsijä nykyisin tekee?

Talousasioiden kanssa isännöitsijän ei Perolan mukaan enää tarvitse juurikaan olla tekemisissä. Ei myöskään rakentamiseen tai kirkon korjaamiseen liittyvien teknisten asioiden kanssa. Niitä hoitavat alan ammattilaiset.

Seurakunnan hallinnossa isännöitsijällä on kuitenkin edelleen vahva rooli. Pääkirkon isännöitsijä kuuluu itseoikeutettuna jäsenenä seurakunnanneuvostoon eli hän on keskeisesti valmistelemassa ja toteuttamassa valtuuston tekemiä päätöksiä.

Isännöitsijä myös vie seurakuntalaisten terveisiä hallintoon.

Ulospäin näkyvimmit tehtävät liittyvät kuitenkin jumalanpalveluksiin. Perola on katedraalin isännöitsijänä läsnä lähes kaikissa palveluksissa. Urakka on iso ja sitova, mutta Perola sanoo, ettei se silti ole raskas.

– Eläkeläiselle se tosin kyllä sopii paljon paremmin kuin leipätoissa käyvälle, hän myöntää.

Perola on iloinen siitä, että Kuopion seurakunta on viime vuosina saanut väriä ja uutta elämää Suomeen muulta muuttaneista ortodokseista. Kuopioon on tullut ortodokseja muun muassa Venäjältä, Ukrainasta, Georgiasta, Liettuasta, Kreikasta ja Afrikasta.

– Maahanmuuttajat näkyvät seurakunnassa. Monet heistä ovat erittäin aktiivisia käymään palveluksissa.

Oma ruutu kirkolle

Ortodoksista kirkkoa Perola on kuitenkin palvelut monilla muillakin tavoilla kuin katedraalin isännöitsijänä.

Kirkon isännöitsijän poikana kirkko tuli hänelle tutuksi jo lapsena pöytäkirjan tehtävissä. Arkipiispa Paavali pyysi Perolan aikanaan myös ipodiakoniksi.

Koulutukseltaan Perola on juristi ja suurimman osan urastaan hän oli oikeuslaitoksen palveluksessa Kuopiossa ja Oulussa. Juristinuransa hän kuitenkin lopetti kirkon keskushallinnossa: vuosituhannen alussa hän oli viitisen vuotta kirkollishallituksen lainopillisena kirkkoneuvoksena.

Kirkkoneuvospestin aikana Perola oli keskeisesti mukana valmistelemassa nykyäänkin voimassa olevaa lakia ortodoksisesta kirkosta. Laki tuli voimaan vuoden 2007 alussa ja se korvasi vanhan, vuodelta 1969 peräisin olleen lain.

Perola kuvaa lainvalmistelutyötä mielenkiintoiseksi. Hän muistelee, miten lakia maallisen vallan puolelta valmistelleet ministeriön virkamiehet tekivät selvän rajauksen.

– He sanoivat, että tuolla alueella saatte tehdä niin kuin itse parhaaksi näette, mutta tällä alueella yhteiskunnallakin on oma sanansa sanottavana. Tämä raja on toiminut hyvin.

Käytännössä rajausta koetellaan aina silloin, kun kirkon työntekijät kokevat, että kanonisen oikeuden säädöksistä nousevat pykälät rajoittavat heidän oikeuksiaan Suomen kansalaisina.

Kiistoja on tullut pappien avioliittoihin liittyvissä asioissa, mutta keskusteltu on myös pappien oikeudesta osallistua politiikkaan.

Perola kiistää olevansa kanonisen oikeuden asiantuntija, mutta myöntää, että kanonisen oikeuden ja Suomen tasavallan maallisen lainsäädännön rajapintoja hän on tottunut sovittamaan toisiinsa.

– Nykyisin kaikenlaisia pappien käyttäytymiseen liittyviä kahnauksia on enemmän. Takavuosina piispa komensi papin muutamaksi kuukaudeksi luostariin ja asia oli sillä selvä. Nyt se ei enää onnistu yhtä helposti.

Mauri Liukkonen

Profeetat palvelevan kirkon esikuvina

Yli kaksi ja puoli vuosituhatta sitten suuret Jumalan miehet, Israelin profeetat, ovat lausuneet Jumalan kansan palvelemisesta ajatuksia, joita mikään aika ei voi sivuuttaa. Kun maailmassa ja kirkossakin eletään kuohunnan ja murroksen aikoja, jolloin kaikkialla haetaan kestävää pohjaa kansojen ja ihmisten välisille suhteille, on profeettojen sana jälleen aivan kuin sana myös meidän ajallemme. On kyse viimekädessä ihmiskunnasta ja ihmisistä, jotka itsekkyydessään saattavat meidät pelon ja hämmennyksien valtaan. Ihmisen on muututtava radikaalisti, jotta voisimme elää evankeliumin ja profeettojen viitoittamaa tietä, kristillisessä rakkaudessa toinen toisiamme kunnioittaen ja rakastaen.

Sosiaaliset kysymykset ihmiskunnan historiassa eivät ole vasta nykyaikana viritettyjä, vaan sen tunsivat jo Israelin suuret profeetat. Heidän ajatuksiaan ja tekojaan ei mikään aika voi sivuuttaa. Kaikkialla missä haetaan nyt uutta perustusta kansojen ja ihmisten välisille suhteille, on myös tunnettava tie jota suuret profeetat viitoittivat kohti evankeliumeiden meille asettamia vaatimuksia. Jos profeetat osasivat neuvoa kansaansa menneiden aikojen suurissa vaikeuksissa, voivat he myös näyttää meille valoa ratkaisuihin, joihin nykyinen ihmiskunta etsii ratkaisua. Heidän katseensa kaukonäköisyys ja aatteen-
sa ovat pysyviä arvoja, helmiä, sanan varsinaisessa merkityksessä. Jos me osaisimme edes vähäisessä määrin käyttää heidän yhteiskunnallisia käsityksiään, herättäisi se meissäkin rakkautta ja halua syventää

rakkauttamme Raamattua kohtaan. Parhaimmillaan heidän ajatuksensa ohjaisivat tunteemme kohti lämmintä myötätuntoa ja palvelun haluamme yhteiskunnan kärsiviä, sorrettuja ja heikompiaisia lähimmäisiämme kohtaan.

Me emme elä Ranskan vallankumouksen aikoja, mutta meidänkin yhteiskuntamme eri puolilla maailmaa tarvitsee vapauden, tasa-arvon ja veljeyden kaltaisia kulmakiä. Profeettojen julistuksen keskeisiä arvoja olivat jokaisen ihmisen tasa-arvo ja ihmisyyden, syntyperään, säätyyn, varallisuuteen tai sukupuoleen katsomatta. Tämä totuus on usein väärinkäytetty ja väärinymmärretty, mutta oikein ymmärrettynä se sisältää suuren totuuden. Oikea käsitys

ihmisarvosta vie meidät kauas itsekkyydeltä ja velvoittaa meidät kunnioittamaan ja kaikkiin keinoin auttamaan ja palvelemaan vähäosaisempia ja heikoimpia lähimmäisiämme. Osaisimmepa jakaa etumme ja mukavuutemme koko ihmiskunnan onneksi! Se olisi jaloa palvelusta kaikkien hyväksi, ja kenties ihmiskunta voisi tuntea taas toinen toisemme samanarvoisiksi veljiksi ja sisariksi, kirkkokuntaan tai rotuun katsomatta.

Profeettojen viitoittama tie on mitä lähimmäisimmässä sukulaisuussuhteessa kristinuskon ihanteiden kanssa. Yhteiskunnallinen elämä on eri maissa ja eri kulttuureissa erilainen, mutta lopulta niistä kaikista löytyy samoja kristillisiä ihanteita. Tietämättömyys omista juurista johtaa meidät asettamaan kielteiselle kannalle ei vain kirkkoa vaan koko kristinuskoa vastaan. Silloin on väärinymmärretty kristillinen totuus ja henki. Me emme viittaa opissamme vain tulevan elämän autuuteen, vaan palvelemme kaikkialla maailmassa kaikkia sorrettuja ja apua tarvitsevia. Lukuisat eri kirkkojen ja hyväntekeväisyysjärjestöjen laitokset ovat kauniita todistuksia, siitä mitä vapaaehtoinen kristillinen rakkaus saa aikaan kaikkina aikoina. Me olemme saman taivaallisen isän lapsia Lähi- Idässä ja Afrikassa – ja löytäessämme avustustyössä saman sydämen puhtauden ja nöyryyden, olemme viitoittaneet päämaalin, johon profeettojen opetus ja lopulta Kristuksen rakkaus meitä ohjaa.

Pappismunkki Johannes

VLADA WAHLSTEN

Itsekkyydestä palveluun

TUOMAS JÄRVELIN

Ihmiseksi tulleen Jumalan Sanan - Kristuksen - elämä oli palvelua. Kristus asettui sorrettujen puolelle. Hän paransi sairaita ja aterio syntisten seurassa. Kun hänen elämäntapaansa moitittiin, hän vastasi "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat".

Pääsiäisenä juhlimme sitä, että Kristus palveli viimeiseen saakka. "Hän antoi itsensä maailman elämän edestä", jotta langenneen maailman kansalaiset löytäisivät pelastuksen. Kristuksen Ruumiina kirkko on kutsuttu jatkamaan hänen aloittamaansa työtä. Tähän työhön Kristus lupasi seuraajilleen Puolustajan, jonka apostolit saivat Helluntain tapahtumissa ja jonka jokainen kirkon jäsen on saanut mirhavoitelussa.

Hyvin usein kirkon jäsenet odottavat, että kirkko toteuttaisi kutsuaan ja palvelisi sairaita ja kärsiviä, kuten Kristuksen

Ruumiin kuuluukin tehdä. Näin kirkko tekeekin, mutta tuo tehtävä ei kuulu ainoastaan kirkon tai seurakunnan työntekijöille, joilla kullakin on omat vastuulliset tehtävänsä. Kristus sanoi: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua" Nämä sanat on osoitettu jokaiselle kirkon jäsenelle. Kristuksen seuraaminen - kirkon jäsenenä eläminen - on kutsu itsekkyydestä palvelutehtävään.

Kristuksen Ruumiina seurakunnan tehtävä ei ole toimia museona, joka säilyttää ikiaikaisia perinteitä, se on sitäkin,

mutta ensisijaisesti seurakunnan tehtävä on olla elävä dynaaminen ruumis, joka toimii tässä ajassa ja toteuttaa palvelutehtäväänsä. Seurakunta toimittaa sakramentteja, mutta sen tehtävä on myös hoitaa sairaita ja kutsua syntisiä parannukseen aterioimalla heidän kanssaan. Lyhyesti, toimimalla siellä missä sairaat ja hädänalaiset sekä parannusta kaipaavat ovat. Tätä tehtävää seurakunta voi toteuttaa koko jäsenistönsä kautta. Sen vuoksi me anomme liturgian yhteydessä Jumalaa ohjentaamaan tiemme ja vahvistamaan askelemme, jotta eläisimme, kuten Kristuksen seuraajan kuuluu. Seurakunnan jäsenyys on kasvua Jumalan ja lähimmäisten rakkaudessa. Turhan usein kaivamme talenttimme maahan, vaikka tunnemme kuinka lahjojen kätäkijän vertauksessa käy.

Apostolien tekojen kirjassa ilmenee kuinka varhainen seurakunta tunsu vastuuta puutteessa elävistä jäsenistään. Diakonaatti perustettiin organisoimaan kirkon palvelutehtäviä kärsivien auttamiseksi. Tänä päivänä tarve hädänalaisten palvelulle on vähintäänkin yhtä suuri. Yhteiskunnan kaupungistuminen on ajanut vanhuksat yksinäisyyteen. Rakennemuutos on lisännyt työttömien ja syrjäytyneiden määrää. Suomessa elää ennenkuulumaton määrä ihmisiä toimeentulon alapuolella. Vapaaehtoisvoimin seurakunnassa voidaan organisoida monenlaista diakoniaa esim. vanhusten tukemiseksi tai kauppojen ylimääräruoan jakeluun. Tällaiset työmuodot eivät tuo kustannuksia seurakunnille. Ne tarvitsevat vain elävän Kristuksen Ruumiin toimintaa, seurakunnan jäsenten työpanosta ja halua nousta ylös hengellisestä kuolemasta sielun ylösnousemukseen jo tässä ajassa.

Kristus nousi kuolleista - totisesti nousi!

Tuomas Järvelin

Aikamatka pääsiäiseen

Pääsiäinen kantaa kirkon perussanoman äärelle ”Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi”. Suureen juhlaan liittyy monia koskettavia muistoja.

TUOMAS KALLONEN

Arkkipiispa Leo muistelee

Kasvoin Pielavedellä maalaistalon pihapiirissä. Äitini oli ortodoksisen uskonnon opettaja ja hän piti kylän lapsille pyhäkoulua ja sinapinsiemenkerhoa. Sitä kutsuimme joskus SS-kerhoksi.

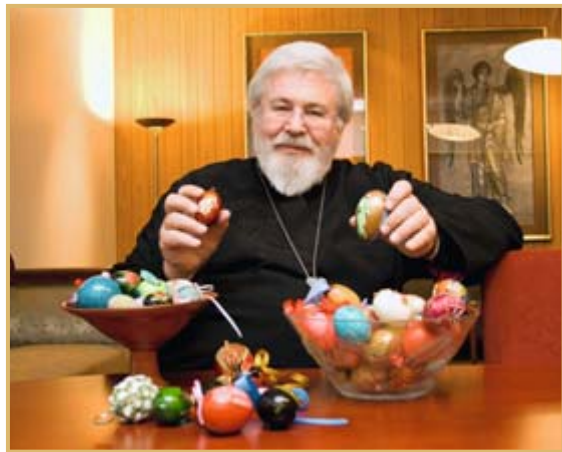
Pyhäkoulussa ja kerhossa harrastimme monenlaista uskontoamme ja kirkkoamme liittyvää. Meillä oli työvihot, joihin saimme liimata kirkollisia kuvia. Ne olivat niin värikkäitä, että mustan lisäksi niissä oli keltaista. Ulkoilimme myös ja laskimme pulkalla mäkeä. Nämä pyhäkoulu ja sinapinsiemenkerho valmistivat meitä kirkon juhliin ja erityisesti paaston aikaan ja pääsiäiseen.

Kodeissa pidettiin myös palveluksia sen mukaan kuin pappi ennätti käymään kylällä. Palvelukset olivat yleensä liturgioita kodeissa. Meidän peräkamariissa niitä oli usein. Äiti tarjosi kaikille kirkkovieraille kahvit ja monenlaisia leivonnaisia. Talo oli silloin täysi ihmisiä. Alttaripöytä oli rakennettu kamarin nurkkaan ison ikonin alle. Kyläläiset lauloivat kanttorin johdolla. Äitini oli myös hyvä laulaja.

Vanhempani pitivät minua tietoisena siitä mikä kirkkovuoden aika oli kyseessä. Suuren viikon loppupuoli ja pääsiäinen erottuivat erityisesti vuoden kulusta. Kodissani vietettiin hyvin tarkkaan paastoa. Karjalaiset käyttivät pyhittää-sanaa. He elivät pyhityselämää. Paastoon ei laskeuduttu, vaan noustiin.

Tämä paaston aika oli meille suuri pyhä. Se erosi arjesta. Koimme sen arjesta hengellisesti korkeampana aikana. Tuo aika johti Kristuksen ylösnousemusjuhlaan. Kun suuressa pyhässä oli vältetty esimerkiksi liha- ja maitotuotteita sekä kananmunia oli niitä sitten pääsiäisaikana vastaavasti paljon enemmän.

Muistikuvissani lapsuudesta pääsiäistä edeltävät viikot enteilivät kevättä. Oli aurinkoista ja hankien keskeltä pälvät alkoivat paljastua. Muistan, että palmusunnuntain aikaan hanki kantoi usein niin hyvin, että saatoin ajaa kinoksien päällä polkupyörällä virpomaan.

PENTTI POTKONEN

Suuren viikon ja pääsiäisyön jumalanpalveluksiin ei ollut mahdollisuutta osallistua kodin töiden ja kulkuyhteyden puuttumisen vuoksi. Kotona pääsiäistä kuitenkin valmisteltiin eri tavoin, mm. värjäämällä kananmunia. Väriaineet kerättiin luonnosta, sammalikosta saatiin vihertäviä ja sipulinkuorista ruskehtavia sävyjä kananmunan pintaan.

Suuri perjantai oli ankara paastopäivä. Toisaalta perheessäni ajateltiin lapsia ja sitä, että heillä oli jotain tekemistä. Navetan ullakolle minulle rakennettiin keinu ajanvietteeksi.

Mieleeni on painunut vahvana muisto siitä, että kai perheeni rikastui jossain vaiheessa niin, että pystyimme ottamaan taksin ja menemään sillä pääsiäisyöksi kirkkoon Pielavedelle.

Toivotan kirkon kaikille jäsenille siunattua paaston pyhityskilvoitukseen. Toivon myös, että kaikki pääsemme usein kirkkoon niin ennen pääsiäistä kuin pääsiäiskautena.

Kristus nousi kuolleista! Totisesti nousi!

*Siunaten
Arkkipiispa Leo*

Isännöitsijän pääsiäinen

Olen toiminut Hoilolan Pyhän Nikolaoksen kirkon isännöitsijänä 25 vuotta, joten oma traditiomme näyttäytyy minulle lähinnä jumalanpalvelusten kautta. Niistä saan henkistä voimaa ja rauhaa arjen keskelle. Kirkkomme traditio edustaa minulle kaikkienensa pysyvyyttä, turvaa, johon voi aina tukeutua.

Lapsuuden pääsiäisestä muistan lähinnä rauhoittumisen. Äiti ei antanut soittaa turhia ”rompotuksia” ennen suurta juhlaa. Hoilolassa oli nuoruudessani harvoin pääsiäisyöpalveluksia, mutta virpomisperinne eli silloin näillä kulmilla vahvana. Vitsoja tehtiin paljon ja kaikki naapurit virvottiin. Virpomispalkoista sain ainoat lapsuuteni taskurahat.

Tänä päivänä pääsiäinen näkyy elämässäni käytännössä eniten isännöitsijän tehtäväni kautta. Valmistelen suuren paaston ja pääsiäisen ajan jumalanpalvelukset omassa pyhäkössämme. Suuren perjantain rauhoitamme perheessänini täysin. Silloin syödään vaatimattomasti eikä kyläillä. Muina suuren paaston päivinä emme syö lihaa, paastoamme lievästi. Kyläillessä kunniotamme kuitenkin emännän meille valmistamia ruokia ja syömme ilolla meille tarjottua ruokaa.

Antero Salonen, Joensuu

Kohti suurta juhlaa

Ortodoksisuus on elänyt elämässäni vahvana lapsesta saakka. Olen Petsamossa syntynyt evakko.

Koulussa en saanut uskonnonopetusta ja siihen aikaan ortodoksisuus oli hyvä salata koska kirkkoamme kutsuttiin ”Ryssän kirkoksi”. Muistan kuitenkin nuoruudestani kauniin hetken kun seisoin arkana tyttönä Joroisten koulussa muiden lasten keskellä, tuli koulun johtaja sanomaan minulle: älä koskaan luovu omasta uskonnostasi. Se oli tärkeä viesti pelokkaalle nuorelle ihmiselle.

Pääsiäiseen lapsuuskodissani valmistauduttiin siivoamalla. Äiti oli siinä tarkka. Meitä oli kuusi lasta, viisi tyttöä ja yksi poika. Minä sain pestä kaikkien tuolien ja pöytien jalat ja ikkunapenkit. Olin tehtävästä ylpeä sillä pidin sitä tarkkuuta vaativana työnä. Pirtin kattoon ripustettiin lopuksi pääsiäiseksi keinu, johon myös serkut tulivat keinumään.

Pääsiäisherkuista muistan rahkapiirakan. Pashaa ei meillä tehty sillä kahdesta lehmästä saatu rahka riitti ainoastaan piirakan tekoon. Lisäksi valmistettiin sienipiirakkaa.

Mummoni ja vanhempani paastosivat ennen suurta juhlaa, lapsiakin muistutettiin paastosta. Silloin ei sopinut riehua vaan tuli käyttäytyä rauhallisesti. Se samainen asia, rauhoittuminen, on paastossa mielestäni tärkeintä edelleen. Katumuksen sakramentissa käyn aina. Se on mielestäni hieno, tärkeä asia. Soisin, että jokainen käyttäisi tätä kirkon suomaa mahdollisuutta purkaa pois mieltään painavat asiat. Näin voi kulkea rauhaisemmin eteenpäin kohti yhteistä suurta juhlaa.

Faina Miettinen, Kuopio

TUOMAS KALLONEN

Pääsiäisen lohdullisuus

Kirkko ja sen traditio antavat elämälleni pohjan; arvot, opit ja perinteet, jotka seuraavat minua jokapäiväisessä elämässä.

Jo lapsuudesta muistuu mieleeni pääsiäisen juhlan riemullisuus. Oli hienoa kun niin monet ortodoksit kokoontuivat pääsiäisyönä yhteen viettämään suurta juhlaa. Saman lapsen riemun tunnen sisimmässäni tänäkin päivänä.

Lapsuudesta mieleeni muistuu myös virpominen. Voi sitä työmäärää mitä koristeiden teko suuren suvun ja tuttavapiirin vuoksi vaati. Olen siirtänyt saman perinteen omille lapsilleni.

Valmistautuminen pääsiäiseen alkaa sovintosunnuntain ehtoopalveluksesta. Se on kaunis palvelus, joka antaa pohjan paastotaipaleelleni. Paaston aikana yritän osallistua mahdollisimman paljon jumalanpalveluksiin ja synnintunnustukseen. Ruokavaliosta jätän pois maitotuotteet ja punaisen lihan ja yritän välttää herkuttelua. Pääsiäiseksi koristan kodin ja valmistan ruoaksi jotakin hyvää.

Ehkä tärkeimpänä asiana pääsiäisestä on elämääni jäänyt lohdullisuus kuoleman jälkeisestä elämästä. Myös viisaan ryövärin katumus ristillä on koskettanut minua. On lohdullista tietää, että voimme pyytää ja saada tekemme anteeksi.

Sari Tenhunen, Lapinlahti

Kirkko, tärkeä osa elämää

Kirkko ja uskonto on ollut suuri osa elämäni pienestä asti. Lapsena palvelukset menivät ikoneita ihaillessa ja tuohuksia sytytellessä, mutta näin vanhempana keskityn jumalanpalveluksen sanomaan ja rukoukseen. Kirkosta lähtiessä on aina onnellinen olo. Myös luostareissa vierailu tuo rauhallisen mielen, sillä niiden seesteinen ympäristö vahvistaa rukouksen voimaa.

Pääsiäisestä muistan ensimmäisen pääsiäisyön jumalanpalvelukseni, kun olin 8-vuotias. Alku oli helppo, sillä sain jutella tuttujen aikuisten kanssa kun isäni oli alttarissa ponomarina. Ristisaaton alkaessa sain kannettavakseni ikonin ja kiersimme Iisalmen Pyhän Elian kirkon tuohuksen valossa. Kuitenkin jo puolenyön jälkeen torkahdin hetkeksi saamaleni istumapaikalle. Liturgian loppuun virkistyin, sillä tiesin odottaa ehtoollista sekä kaikkuvia Kristus nousi kuolleista! -huutoja lukuisilla eri kielillä. Ja palveluksen jälkeen saatiin tietenkin ruokaa.

Muita pääsiäismuistoja ovat palmusunnuntain perhejumalanpalvelukset, joissa saimme virpovitsoja ja suklaamunia sekä vanhainkodissa vietetyt rukoushetket, joiden päätteeksi virvoimme itse tehdyillä virpovitsoilla vanhuk-
sia. Alapitkän tsasounalla kävimme opettelemassa kirkonkellojen soittoa.

Suuren paaston aikana aikuiset paastosivat oikeasti ja lapset pitivät karkkilakkoa. Yhdessä siivottiin, koristeltiin talo ja tehtiin pääsiäisruokia. Kävimme virpomassa, mutta noidaksi ei perheessämme koskaan ole pukeuduttu. Tänä päivänä vähennän paaston aikana herkkutelua ja ajan viettämistä ruudun edessä.

Pääsiäinen on mukavaa, sosiaalista aikaa kirkkoille. Silloin palveluksiin kerääntyy suuri joukko ihmisiä ja tunnelma on erilainen kuin normaalipalveluksissa. Nykyään vain tahdotaan unohtaa pääsiäisen aito tarkoitus ja siitä on tehty kaupallinen juhla erilaisine huveineen ja tilpehööreineen. Pääsiäisen perimäinen sanoma pitäisi mielestäni nostaa uudestaan esille.

Anna Lappalainen, Lapinlahti

TUOMAS KALLONEN

Pyhyiden kosketus

Kirkko on tärkeä osa elämääni. Traditiomme kautta saan jakaa pyhyiden kokemuksen muiden seurakuntalaisten kanssa. Ortodoksinen kirkko on oma hengellinen kotini.

Pääisestä mieleeni muistuu tapaus kun ollessani seitsenvuotias, luterilainen äitini vei minut pääsiäisyön palvelukseen. Ihmisten ilo ja riemuitseva kirkkolaulu tekivät suuren vaikutuksen. Kaiken tämän koen olleen sysäys myöhemmälle ortodoksiseen kirkkoon liittymiselleni.

Hienoja pääsiäispalveluksia olen saanut kokea myös Turun ja Helsingin seurakunnissa, joissa molemmissa laulavat todelliset valiokuorot.

Ehkä mieleenpainuvimpia kokemuksia ovat olleet pääsiäisyöt pienessä Pyhän Hannan kirkossa sekä Kuivajärven tsasounassa, josta palveluksen ja pääsiäisyön aterian jälkeen taivalsin majapaikkaani järven jään yli säteilevän auringon noustessa Ylösnousemuksen aamuna.

Humoristisiakin muistoja on: Valamossa muuan työntekijä ei varmaankaan ollut kuullut mitään pääsiäistoivotuksesta, koska hän, jo kolmannen ihmisen tervehtiessä häntä ”Kristus nousi kuolleista!”, vastasi ihmeissään: ”Minä tiijän sen jo!” Seuraavana pääsiäisenä tuli asiasta kuulleilta tekstiviestejä: ”Tiijetään, tiijetään!”

Pääsiäisen juhlaan valmistaudun käymällä palveluksissa, joita on suuren paaston aikana runsaasti pienissäkin seurakunnissa sekä kuuntelemalla kirkkomusiikkia, joista haluan erityisesti mainita Turun kuoron äänitteet. Tänä vuonna minulle annettiin lisäksi luettavaksi Synaksarion, jossa on satoja pyhi-
en elämäkertoja.

Marja Rantala, Varkaus

Aamun Koiton kurssi lehden avustajille - iloa yhdessä tekemisestä

Seurakuntalehtien sisältö on eri ihmisten työn summa. Monen osaajan panosta tarvitaan. Aamun Koitto tehdään pääosin vapaaehtoisvoimin.

Viikonvaihteessa pe-su 27.2.-1.3. koontui Valamon opiston ja PSHV:n yhteistyökurssille viisitoista oppimishaluista Karjalan hiippakunnan eri seurakunnista.

Valamon kaunis, rauhallinen ympäristö kutsui luovaan työhön. Kuvauksen hienouksiin johdatti opetuksen ja käytännön

harjoitusten kautta valokuvaaja Pentti Potkonen. Tekstin luomisen hyviin käytäntöihin ja haastattelujen tekemiseen opasti Aamun Koiton toimitussihteeri Mari Vainio.

Sekä kuvaamiseen että tekstien tekemiseen etsittiin uusia näkökulmia, uusia tapoja katsoa ja nähdä. Iloinen, toinen toistaan kannustava ryhmä tarttui tehtäviin innokkaasti.

Edellinen kurssi keväällä 2013 paneutui vain kirjoittamiseen. Varsinkin haastatte-

luja tehtäessä on kirjoittaja yleensä myös kuvaaja. Näin kuva ja sana kulkevat käsi-kädessä. Opastamalla avustajia hyviin toimintatapoihin toivotaan yhteispeliin kaikkia helpottavaa parannusta.

Aamun Koitto kiittää kaikkia kurssille osallistuneita. Työn hienoja tuloksia tullaan näkemään tulevaisuudessa lehden sivuilla.

PSHV:n tavoitteena on järjestää lehden avustajakursseja 1-2 vuoden välein. ♦

Kolmen taiteilijan yhteisnäyttely Lammilla

Athos - Säätiön uutuusnäyttely koostuu kolmen arvostetun taidemaalarin, Jorma Heleniuksen, Juhani Honkasen ja Sergei Pietilän, Laatokan Valamossa maalaamista maisematauluista. Näyttelyn nimi on "Valamo, saari ihmeellinen. Maisemamaalauksia Pohjolan Athokselta".

Jorma Helenius ja Juhani Honkanen ovat kansainvälisesti tunnettuja taidemaalareita, joiden töitä on ollut esillä kotimaan

lisäksi mm. Moskovan ja Pietarin taidemuseoissa sekä nimekkäissä Ranskan gallerioissa. Myös heitä nuoremmalla Sergei Pietilällä on ollut monia näyttelyitä niin Suomessa kuin ulkomailla.

Näyttelyssä on esillä 60 työtä. Taidenäyttely on avoinna kesäkuun loppuun asti.

Lisätietoja: www.athossaatio.fi ♦

Antiokian patriarkaatti palvelee sodan keskellä

Syyrian sisällissota on ajanut miljoonat ihmiset pakolaisuuteen ja raunioittanut historiallisen maan monella tasolla. Rauhan todellinen rakentaminen alkaa vasta, kun väkivaltaisuuudet saadaan loppumaan.

Antiokian patriarkaatin pääpaikka sijaitsee Syyrian pääkaupungissa Damaskoksessa. Sisällissodan runtelemassa maassa ortodoksinen kirkko on löytänyt keskeisen tehtävänsä lähimmäisten auttamisessa uskontoon ja etniseen taustaan katsomatta.

Kirkko rakentaa sodan keskellä rauhaa kohtaamalla hätää kärsivät ihmiset ja antamalla pakolaisuuteen joutuneille mahdollisuuden selvitä elämässä eteenpäin. Vapaaehtoistyö humanitaarisen avun jakamisen parissa on antanut monelle pakolaiselle henkireiän ja toivon rauhallisemmasta tulevaisuudesta.

Kirkko on kokenut paljon inhimillisiä ja materiaalisia menetyksiä. Maaloulun kaupungin lähistössä sijaitsevan Pyhän Teklan luostarin siepatut nunnat on palautettu hengissä takaisin, mutta Aleppon metropoliitit Gregorios Yohanna Ibrahim ja Paul Yazigi ovat edelleen kadoksissa.

Lähi-idän kristittyjen näkökulmasta katsottuna nyt eletään monessa mielessä ratkaisevia aikoja. Vähemmistöissä elävät

FILANTROPIA

kristityt ovat toimineet tasapainottavana yhteisönä alueen eri maissa.

Pitkittyneet väkivaltaisuuudet ja ISIS -terroristien silmitön vaino kristittyjä ja muslimeja kohtaan ovat johtaneet kestävämpään tilanteeseen. Pakolaisvirtojen mukana Syyriasta kulkee koulutettua väestöä pysyvästi muualle Lähi-itään, Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin. Kun rauha vihdoin saadaan syntymään, uuden yhteiskunnan rakentajia on entistä vähemmän.

Kirkon näkökulmasta katsottuna tilanne on todellinen henkiinjäämistäistelu. Jatkossa kristittyjä on alueella entistä pienempi vähemmistö, eikä kukaan tiedä, millainen tulevaisuus heitä odottaa.

Rauhaa rakentava yhteistyö kaikkien paikallisten väestöryhmien kanssa lieene kirkon ainoa mahdollisuus selvitä epätoivossa tilanteessa.

Filantropia/Riina Nguyen

HULLU KERÄILIJÄ - aarteita Vantaalle ja Kuopioon

Vantaan kaupunginmuseo esittelee Risto Vilhusen alias Leonardo da Vilhun "Hullun keräilijän aarteita". Näyttelyssä on esillä kattava otos Vilhusen kokoelmien eri osa-alueita; mm. afrikkalaista, aasialaista, maya- ja inkaesineistöä, lukuisia hopea-astioita sekä satoja ikoneita ja ortodoksisia käsiristejä. Samalla näyttely kertoo 70-vuotishuolavuottaan viettävän taiteilijan tarinan keräilyn taustoista ja vaiheista.

Vilhusen Vantaan kaupunginmuseolle lahjoittamaa etnografista esineistöä ja ikoneita on yhteensä noin 1 000 kappaletta. Yli 4 500 teoksesta koostuva taidekokoelma puolestaan on lahjoitettu Vilhusen lapsuudenkaupunkiin Kuopion taidemuseolle. Se sisältää hänen suomalaisten kollegoidensa teosten lisäksi mm. Marc Chagallin, Albrecht Dürerin, Fran-

VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

cisco Goyan, Adriaen van Ostaden ja Pablo Picasson teoksia sekä painojäljennöksiä.

Näyttely on avoinna 16.8. saakka. Lisätietoja: <http://www.vantaa.fi/kaupunginmuseo>

Ei palveltavaksi, vaan palvelemaan

Kirkossa palvelemisen ajatus on vahvasti sidoksissa jumalanpalveluksiin. Me kirkon työntekijät olemme eräänlaisessa kaksoisroolissa: toisaalta palvelemme seurakuntalaisia järjestämällä jumalanpalveluksia, mutta lopulta palvelun kohde on itse Jumala. Tämä asettaa myös jokaisen seurakuntalaisen roolin omaan kontekstiinsa. Kirkon jäsenenä tehtävämme ei ole olla palveltavana, vaan seurakunta tarjoaa meille tukea Herran ja toisten ihmisten palvelemisessa.

Juuri tästä syystä vierastan nykyistä trendiä, jonka mukaan seurakuntalaiset ovat "asiakkaita" ja työntekijät "palveluntarjoajia". Sen sijaan Kirkko on vertaistukiyhteisö, jossa toinen toisiamme kantaen yhdessä palvelemme Luojaamme. Tämän toiminnan ytimessä ovat jumalanpalvelukset ja kirkon pyhät toimitukset. Ortodoksisen kirkon rikas jumalanpalvelusperinne ei ole vain hiljentymisen ja rauhoittumisen tila, vaan yhteisönä Jumalan palvelemista, ylistämistä, anomista ja katumista. Kirkossa seisomme Jumalan edessä tarjoten itsemme, oman elämämme ja talenttimme Kristuksen palvelukseen. Jumalanpalvelusten jälkeenkin jatkamme lähimmäisten palvelemista konkreettisin välinein: olemalla kuulevana korvana, tukemalla vähäosaisia aineellisesti, tuottamalla vieraanvaraisuudellamme iloa ympärillä oleville.

Niin jumalanpalveluselämä kuin avustustyökin asettavat myös seurakuntalaiset vastuuseen. Jokainen on Jumalan luomuksena oman ydintehtävänsä äärellä ainoastaan palvellessaan Luojaansa ja jokaista ihmistä Hänen kuvanaan. Palveleva kirkko onkin kehoitus kaikille kantaa oman kortensa kekoon ja tulla itse palvelijaksi ennemmin kuin tyytyä palveltavan rooliin. Samalla tämä on haaste kirkon työntekijöille: ensisijaisesti olemme Korkeimman palvelijoita. Näin toteutamme Herramme esimerkkiä, joka "ei tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan" (Matt. 20:28).

Jaakko Olkinuora

Pyhä Trifon

**kutsuu pyhiinvaellukselle
to-ma 20.-24.8.**

**Neidenissä merkkipaalu:
pyhän Georgioksen kappeli 450 vuotta!**

Norjan Neidenissä on vuosisatoja ollut kolttien pyhäkkö ja kalmisto. Alueella on tänäkin päivänä suuri hengellinen merkitys pohjoisen ortodokseille. Pyhän Trifonin kerrotaan perustaneen kappelin vuonna 1565.

Neiden on pohjoisin kohde matkallamme, mutta siihen kuuluu tapahtumia myös Nellimissä ja Sevettijärvellä.

Voit nousta linja-autoon Joensuussa, Kuopiossa, Iisalmessa, Oulussa, Kemissä tai Rovaniemellä. Matkaan osallistuu Oulun hiippakunnan esimiehen Elia ja matkanjohtajana on isä Sergius Colliander. Hinta Joensuusta tai Kuopiosta on 390 euroa, Iisalmesta 375 euroa ja Oulusta 360 euroa. Hintaan sisältyy bussikuljetus, majoitukset ja ohjelmaan merkityt ateriat.

Ensikertalaiset ja konkarit – tervetuloa!

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 18.6. mennessä s-postilla
pshv@ort.fi tai puhelimitse 0206100491.

PYHIEN SERGEIN JA HERMANIN VELJESKUNTA
www.pshv.fi

SUUREN PAASTON KERÄYS 2015

Turvaa etsimässä

- Itä-Euroopan kriisi vaikeuttaa köyhimpien arkea Moldovassa.
- Miljoonat ihmiset Syyriassa ja naapurimaissa elävät pakolaisuudessa.

Keräyksen tuotolla autetaan syyrialaisia ja moldovalaisia perheitä.

Filantropia

ORTODOKSISEN KIRKON
KANSAINVÄLINEN DIAKON
JA LÄHETYSTYÖ

Filantropian keräystili:
IBAN FI53 5480 0520 0233 08

BIC OKOYFIHH, viite 12438   Keräysaika 16.2. – 5.4.   www.filantropia.fi

Keräyslupa: 20/2020/33595. Keräyslupa on voimassa 1.1.2014–31.12.2015 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.
Keräyksen varat kätäviään kansainväliseen väöhön aineellisen hädän lievittämiseksi ja ihmisten perustarpeiden varmistamiseksi. Kuva ©JOCC.

IHMEITÄTEKEVÄ JUMALANÄITI

- näyttely Keski- Suomen museossa

Tämänvuotisen Jyväskylän museon pääsisäisajan näyttelyn teemana on Jumalanäidin ikonit. Näyttely jatkaa yli 20- vuotista perinnettä, jossa Keski-Suomen museo esittelee ortodoksisista kulttuurista. Perinteen luojana ja voimahahmona on toiminut koko ajan nyt eläkkeelle siirtynyt museon intendentti fl Erkki Fredriksson. Näyttely on ollut suosittu joka vuosi.

Keski-Suomen museon näyttely esittelee kaikkien tuntemia Jumalanäidin ikoneja mutta myös monia harvinaisuuksia kuten Kremlin Asehuoneen ateljeessa maalattu Barin Jumalanäiti (Salus Populi Romani) ja Jumalanäiti Novonikitskaja. Mukana on myös kirkkovuoden juhlia ja pyhien ihmisten ikoneja, joihin on kuvattu Jumalanäiti. Vanhimmat ikonit ovat 1600-luvulta ja uusimmat 2000-luvulta. Vanhojen ikonien lisäksi näyttelyssä on ikoneja Petros Sasakilta, apulaispiispa Arsenilta, Jyrki Poudalta ja Alexander Wikströmiltä.

Tyyliltään ikonit vaihtelevat yksinkertaisista kansanomaisista teknisesti huippulaatuisiin ateljeetoihin. Erityisen liikutava on Znamenie-ikoni, jonka alkuperäisen stannioliriisan on omistaja korvannut omatekoisella kultapaperilla ja ympäröinyt ikonin vahakukkasilla. Ikoni kertoo tavallisen kansanihmisen kauneuden kaipuusta ja hurskaudesta.

Oma kiintoisa ryhmänsä ovat monet metalli-ikonit, joita valmistivat Venäjän vanhauskoiset sekä finifit eli valkoemali-ikonit. Niitä valmistettiin erityisesti Donin Rostovissa. Edesmenneelle arkkipiispa Johanneskelle kuuluneet panagiat ovat vasta toista kertaa esillä. Panagioihin on perinteisesti maalattu Jumalanäidin ikoni.

Näyttelyaineistoa tutkimalla voidaan havaita kuinka jotkut tietyt ikonityypit ovat olleet ja ovat muita suosituimpia. Tällaisia ovat Kazanin ja Vladimirin Jumalanäidit ja Kaikkien murheellisten ilo-ikonit. Näitä tutkimalla voi kävijä havaita saman aiheen sisällä maalaustyylin muuttumisen.

Näyttelyssä on esillä myös harvinainen kokonaisuus. Se on peräisin venäläisestä 1700-luvun barokkiajan kirkosta. Ikonostaasin säilyneet fragmentit saattavat olla ainoita, mitä kyseisestä kirkosta on jäljellä. Kokonaisuudesta saa hyvän kuvan barokkityylistä, joka tuli Venäjälle 1700-luvulla ja jota virallinen kirkko suosi. Tämän vasta-kohtana oli vanhauskoisten ikonitaide, joka pitäytyi vanhaan tekniikkaan ja maa-laustyyliin. Näyttelyn merkittävyyttä lisää se, että Ikonien kokonaisuus on yli 400.

Näyttely on avoin-
na 12.4. saakka.

Lisätietoja. [www.
jyvaskyla.fi/keskisuo-
menmuseo](http://www.jyvaskyla.fi/keskisuo-
menmuseo)

Jyrki Pouta

Kirkkomme maailmalla

Romanian kirkon historiaa

Romania on maailman ainoa ortodoksinen maa, jonka kansa puhuu latinaan pohjautuvaa kieltä. Kristinusko tuli maahan ensimmäisellä vuosisadalla. Perimätiedon mukaan apostoli Andreas kävi Scythia Minor -nimisellä alueella, joka nykyisin tunnetaan nimellä Dobrogea. Se sijaitsee itäisessä Romaniassa Mustanmeren rannoilla. Apostoli Andreas on romanialaisten suojeluspyhä ja tänäkin päivänä Andreaxsen nimi eri muunnelmineen on suosittu, kun vanhemmat miettivät lapselleen nimeä.

Romanian ortodoksinen kirkko on autokefaalinen eli hallinnollisesti itsenäinen. Se sai tämän aseman vuonna 1885 Konstantinopolin patriarkaattilta. Kirkosta tuli patriarkaatti 1925. Nykyinen patriarkka Daniel on järjestyksessään kuudes ja hän astui virkaansa 2007. Patriarkan apuna on viitisenkymmentä piispaa. Luostareita on noin 530 ja seurakuntia yli 11 000, joista suurin osa toimii maaseudulla. Niiden palveluksessa on yli 14 500 pappia ja diakonia. Luvut ovat suuria, mutta kansaakin on paljon, yli 20 miljoonaa. Eivät kaikki romanialaiset kuitenkaan ortodokseja ole, sillä kolmisenkymmentä prosenttia edustaa muita uskontokuntia, joista suurimpia ovat roomalaiskatoliset ja protestantit.

Ortodoksinen kirkko on merkinnyt paljon romanialaisille. Se on tuonut sivistyksen myös tavallisen kansan ulottuville, sillä maan ensimmäiset koulut toimivat kirkkojen tai luostarien yhteydessä. Samaan aikaan kirkko auttoi kansan identiteetin rakentamisessa. Siksi kommunistitkaan eivät pystyneet tuhoamaan kirkkoa kokonaan. Kirkon toiminta oli kuitenkin rajoitettua ja tarkoin valvottua. Kirkolla oli kahdet

BOGDAN GROSU

kasvot selviytyäkseen kommunistien ikeestä: julkisuudessa se oli kuuliainen kommunistiselle hallinnolle ja papiston piti olla puhumatta yhteiskunnallisista julkumuksista. Toisaalta kirkko yritti pitää jollain tavalla elävänä uskon Kristukseen. Tämä oli ehkä helpompaa maaseudulla, minne kirkon valvonta ei ulottunut niin tiukasti kuin kaupungissa. Kommunismin romahtamisen jälkeen Romanian ortodoksinen kirkko on astunut uuteen vaiheeseen. Uusia seurakuntia ja luostareita, kirkkorakennuksia ja teologisia oppilaitoksia on perustettu. Diakoniatyötä tehdään erityisesti lasten parissa. Monet seurakunnat tarjoavat ruokaa vähävaraisille, ja joissain kaupungeissa kirkolla on myös oma vanhainkoti. Toki tapana on, että perheet hoitavat vanhuksensa kotona niin pitkään kuin mahdollista.

Romaniassa ei ole kirkollisveroa, vaan kirkko elää seurakuntalaisten lahjoituksilla. Sen lisäksi seurakuntalaiset maksavat toimituksista. Vuoden 1989 vallankumouksen jälkeen ortodoksinen kirk-

media

YLE Radio 1

3.4. klo 11 Suuren perjantain aamupalvelus

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Johannes Krysostomoksen kirkko, Hämeenlinna

4.4. klo 23.55–03.15 Pääsiäisyön jumalanpalvelus, Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tampere

2.4. klo 11 Liturgia

Apostoli Tuomaan sunnuntai, Pyhän Profeetta Elian kirkko, Helsingin ortodoksinen Hautausmaa

26.4. klo 11 Liturgia

Halvaantuneen sunnuntai, Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkko, Turku

11.4. klo 6.15 ja 7.50 Aamuhartaus

Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo

21.4. klo 18.50 Iltahartaus

kanttori Satu Vola

14.4. kl. 6.54 och 8.54 Andrum

fader Timo Lehmuskoski

23.4. kl. 6.54 och 8.54 Andrum

fader Mikael Sundkvist

3. - 4.4. klo 23:55-03:00

Pääsiäisyön liturgian televisiointi

Palvelus lähetetään Tampereelta

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkosta.

Televisoidut palvelukset esitetään

YLE 1:llä. Palvelukset katsottavissa

myös suorana ja palveluksen jälkeen

Yleisradion Areenasta.

ko on saanut osan mm. maaomaisuudestaan takaisin. Valtio tukee kirkkoa pienillä avustuksilla, joita käytetään esimerkiksi rakennusten ylläpitoon ja papiston ja kanttorien palkkoihin. Ortodoksinen kirkko näkyy myös mediassa; sillä on nimittäin oma tv- ja radiokanava Trinitas, jonka kautta ihmiset voivat seurata niin jumalanpalveluksia kuin kirkollisia uutisiakin.

Kirkkoherra Bogdan Grosu

KONSTANTINOPOLI

- Kaupunki ennen Istanbulia.

Jyrki Härkönen, Vesa Takala

Kirjapaja 2015, 238 sivua

Isät Jyrki Härkönen ja Vesa Takala ovat tehneet jo toisen yhteisen kirjan. Heidän työnjakonsa on selkeä: Härkönen on vastannut teksteistä ja Takala kuvista. Miesten uutuuskirja esittelee vuonna 330 Itä-Rooman pääkaupungiksi tullutta ja vuonna 1453 osmanien valloittamaa Konstantinopolia. Kirjassa ei kuitenkaan unohteta sekä Euroopan että Aasian mantereilla sijaitsevan kaupungin islamilaista historiaa. Loistossaan ja merkityksessään tämä yli 400 -vuotta kestänyt jakso ei kuitenkaan yllä kristillisen ajan imperiumin tasolle. Kaupungin historian esittely päättyy kirjassa vuoteen 1930, jolloin kaupungin nimi muutettiin Mustafa Kemal aloitteesta Istanbuliksi.

Teoksen seitsemässä luvussa paneudutaan Konstantinopolin yli tuhatvuotisen historian lisäksi sen muureihin, portteihin, palatseihin, obeliskeihin, kirkkoihin ja luostareihin, Ekumeeniseen patriarkaattiin ja islaminvallan ajan muistomerkkeihin. Lopussa

pohditaan vielä kaupungin merkitystä länsimaiselle kulttuurille. Kirjoittajan on ollut vaikea mahdollistaa pienikokoiseen teokseen kaikkea mielenkiintoista, mistä johtuen useissa kohdin teksti on luettelomaista. Englanniksi käännetty johdanto, kuvatekstit ja loppusanat jättävät lukijan pohtimaan, kenelle ne on tarkoitettu? Näitä lyhyitä tekstejä lukuun ottamatta kirja on suomenkielinen. Teos on sisällöltään vaativa, sillä ilman Euroopan historian perustietoja teksti ei kaikilta osin avaudu.

Kirjan kuvitus on ammattitaidolla tehty, mutta paperin valinnasta ja mahdollisesti värierottelusta johtuen yleisväritys jää harmaan sävyiseksi. Teoksen esteettinen, selkeä taitto on Iiris Kallunkin käsialaa. Yöllistä Hagia Sofiaa esittävällä kuvalla varustetun, ostajaa houkuttelevan kannen on suunnitellut Petri Kovács. Kirjan lopusta löytyy tiivistetty Konstantinopolin kronologinen historia vuodesta 306 vuoteen 1930. Matkaoppaista poiketen teoksesta löytyy nähtävyyksien ja entisten kirkkojen turkinkieliset nimet, mikä auttaa Istanbuliin matkaajaa niiden löytämisessä. Tiivistä lukupakettia voi suositella lahjakirjaksi ja taustatiedoiksi Konstantinopoliin matkustavalle.

Piipa Arseni

PYHÄINJÄÄNNÖKSET

- Lintulan ja Valamon luostarien reliikit

Marko Mäkinen

Valamon luostarin julkaisuja 2014, 281 sivua

Kirjan ensivaikutelma on lupaavaa. Se on kuin korulipas. On ilmiselvää, että kirjan esteettisyyttä on tarkoin suunniteltu ja sen toteuttamiseen on panostettu. Tämä, joskus unohtettu, mutta usein tärkeäksi osoittautunut keino, auttaa lukijaa positiivisella tavalla suhtautumaan, jopa ortodokseille, hieman tuntemattomaksi jääneeseen aiheeseen.

Kaunis ulkokuori houkuttaa, mutta vasta kirjaa avatessa huomaa, mistä aarteesta on kysymys. Kirjan alun teoreettisiin kysymyksiin pureutuva osuus on varsin kattava. Siinä tutustutaan reliikkeihin, niihin liittyvään opetukseen, ortodoksiin perinteisiin ja jumalanpalveluskäytäntöihin. Näin tuhti paketti tietoa pyhäinjäännöksistä on ainutkertainen yritys Suomessa. Lukijaa perehdytetään aiheeseen mielenkiintoisella tavalla käyttäen argumentaationa eksegeettisiä ja patristisia näkökantoja. Kirkon käytäntöihin liittyvä osuus, jossa kuvataan sekä sanallisesti että valokuvien avulla alttarissa tapahtuvia toimituksia, kuten esimerkiksi kirkon vihkimiseen liittyviä vaiheita, on maallikolle ilahduttava.

Kirjan kiistaton arvo on kuitenkin vaikuttavassa Lintulan ja Valamon luostareiden reliikkikokoelman esittelyssä. Varsinkin Suomen mittakaavassa pyhäinjäännösten laaja kokoonpano yllättää. Pyhäinjäännöksiä on alttaripöydissä ja antiminseissa,

reliikkilippaissa ja reliikkiristeissä. Saamme tutustua myös Kristukseen ja Jumalanäitiin liittyviin reliikkeihin sekä reliikkejä sisältäviin ikoneihin. Teoksessa kaikki pyhäinjäännöksiä sisältävät esineet on tilastoitu ja systematisoitu jopa tietyllä pedanttisuudella. Lisäksi jokaisen pyhän ihmisen nimen yhteyteen on laadittu hänestä tiivis elämäkerrallinen tieto. Tärkeä rooli teoksessa on ammattitaidolla toteutetuilla kauniilla valokuvilla.

Huolimatta siitä, että kertomuksen painopiste on kirkon teologiassa, uskossa ja liturgisissa käytännöissä, kirja on myös ajan-kohtainen ja tuntuva lisäys sekä Valamon että Lintulan luostarien historian tutkimukseen. Kirja palvelee lukijaa myös hakuteoksena aiheesta selkeän jäsentelyn ja termien selittämisen ansiosta. Kirjan loppuun sijoitetut kolmella eri kielillä aakkosjärjestyksessä laaditut pyhien sekä pyhäinjäännösten luettelot ovat käytännöllisiä. Tekijän omin sanoin kuvattuna ”teos on kirjoitettu tavallista lukijaa varten”. Sellaisena se vastaa hyvin odotuksiin: kirjan kieli on selkeää ja soljuvaa. Mielestäni kuitenkin moniulotteinen kokonaisuus vaatii lukijalta keskimääräistä laajempaa perehtyneisyyttä teologisiin kysymyksiin ja ortodoksiseen terminologiaan, mutta ennen kaikkea kiinnostusta aiheeseen.

Mitä tulee pyhäinjäännösten kunnioittamiseen, niin Marko Mäkiä mukaillen, olennaista on oikean uskon mukainen suhtautumistapa, eli pitäytyminen apostolisessa perinteessä ja suhtautuminen reliikkeihin aina kunnioittavasti.

Irina Karvonen

Служение в Церкви

Краеугольным камнем, лежащим в основании церковного служения в мире, является Крестная Жертва нашего Спасителя. Господь призывает всех Своих верных чад следовать за Ним по пути личного крестоношения и служения ближним. «Кто хочет быть первым между вами, да будет всем рабом. Ибо и Сын Человеческий не для того пришел, чтобы Ему служили, но чтобы послужить, и отдать Свою душу для искупления многих» (Мк. 10,44–45).

Само понятие служения Церкви включает в себя много различных аспектов. Но если взять за основу слова Самого Спасителя о главных христианских заповедях, в которых утверждается «весь закон и пророки» (Мф. 22,40), то можно разделить само церковное служение на два направления — это служению Богу и своему ближнему.

«Заповедь новую даю вам да любите друг друга» (Ин.13,34), — обращается к нам Господь. Поэтому главным признаком христианского сообщества должна являться взаимная братская любовь: «По тому узнают все, что вы Мои ученики, если будете иметь любовь между собою» (Ин. 13,35).

Для многих верующих центром их христианской жизни и основной целью церковного собрания является богослужение. И это правильно! Но опыт, приобретаемый на службе, где ее активными участниками являются только священнослужители, а прихожане лишь соучастники, приводит к тому, что они привыкают к этой пассивной роли, перенося ее в дальнейшем и на всю свою

церковную жизнь. Многие даже считают это положение истинным Божественным установлением и древней церковной традицией. Священнослужители воспринимаются как главные совершители любых богослужений, их служение как профессиональная обязанность, а активность мирян как в службе, так и в жизни прихода, может быть минимальна или вовсе не обязательна.

Это печальное разделение имеет свою долгую историю в основе которой лежат вовсе не христианские корни. Большое влияние оказало здесь язычество, где священнослужитель воспринимался как член некой мистической касты посвященных, через него вещают сами боги и без посредничества которого простому человеку невозможно иметь личное общение с богами.

Такое понимание церковного служения не находит своего подтверждения в учении святых апостолов. Они в своих посланиях неоднократно утверждали, что жизнь в Церкви и служение в Ней абсолютно тождественны, так как Дух Святой живет и животворит Церковь, являясь главным источником всякой деятельности в Ней как в целом организме, так и в жизни отдельного Ее члена.

К делу активного служения в Церкви призван весь народ Божий без исключения в силу самого своего царственно-священнического достоинства. «Вы народ избранный, царское священство» (1 Пет. 2, 9), — говорит первым христианам апостол Петр.

Поэтому никто, будучи членом избранного Богом народа, не может не быть Его усердным служителем. Дары Святого Духа даются каждому человеку, но не для отдельного, а для совместного служения, совершаемого Церковью, сохраняющих между собою «единство Духа в союзе мира» (Еф. 4,3).

Говоря о деятельности Церкви, важно осознавать себя не только адресатами Ее служения, но будучи верными членами Тела Христова, мы сами призваны быть активными соучастниками этого служения.

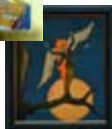
Не надо оправдаться тем, что мы не имеем соответствующих религиозных знаний или опыта. Апостол Петр напоминает каждому христианину о долге личного «апостольства», когда обращается к нам со словами: «Будьте всегда готовы всякому, требующему у вас отчета в вашем уповании, дать ответ с кротостью и благоговением» (1Пет. 3,14–15).

Каждый из нас своей жизнью может послужить к прославлению нашего Творца. И это не только наш личный подвиг веры, к которому по слову апостола Павла мы все призваны: «Прославляйте Бога и в телах ваших и душах ваших, которые суть Божии» (1Кор. 6,19–20). Но в первую очередь — это служение своему ближнему: «Так да светит свет ваш пред людьми, чтобы они видели ваши добрые дела и прославляли Отца вашего Небесного» (Мф. 5,16).

протоиерей Константин Стрекачев

GOLDWELL
KÄSITTELYTARVEKESKUS

TILAUKSESTA:

• **IKONIT JA MUU TAIDE
TEMPERA-TEKNIIKALLA**

• **ALOE-VERA
HYVINVOINTITUOTTEET**

Katso tarkemmin
<http://www.facebook.com/kirsisko>

Kirsi Lehto

**PARTURI-KAMPAAJA ke-pe
Parturi-Kampaamo Tossu**
Myllykatu 1, Kuopio **p. 0400-859 874.**

Lahjoituksista 18.3. kiittäen.

Raili Loima

*Aamun Koiton seuraava
numero ilmestyy 8.6.2015
ja sen teemana on
"Kristillinen taide".*

AAMUN KOITTO

**Kyllä, haluan tilata Aamun Koitto -lehden
(viisi numeroa vuodessa)**

Tilaushinnat 1.1.2015 alkaen	Alv. 0 %	Alv. 10 %
☐ Kestotilaus 5 nroa, kotimaa	35 €	39 €
☐ Määräaikainen 5 nroa, kotimaa	35 €	39 €
☐ Opiskelijatilaus 5 nroa, kotimaa	30 €	33 €
☐ Tutustumistarjous 3 nroa, kotimaa	21 €	24 €
☐ EU-maat, 5 nroa	50 €	55 €
☐ Muut maat, 5 nroa	55 €	61 €
☐ Olen ..... ort. srk jäsen		

Lehden saajan nimi .....
Lähiosoite .....
Postinumero ja -toimipaikka .....
Puhelin .....
Sähköposti .....
Maksajan (ellei saaja) nimi .....
Lähiosoite .....
Postinumero ja -toimipaikka .....
Puhelin .....
Sähköposti .....

Tunnus 5005390
70103 Vastaus-
lähetyks

**AAMUN
KOITTO**

Vastanottaja
maksaa posti-
maksun (vain
tilaukset)

VALAMON OPISTO

on Valamon luostarin ylläpitämä ortodoksisen kirkon
osaamis- ja koulutuskeskus sekä kaikille avoin koulutuk-
sen, kulttuurin ja kasvun kohtauspaikka. Opisto järjestää
vuosittain lähes 150 monipuolista lyhytkurssia eri aloilta;
opiskelijoita on vuosittain noin 2 500.

Opisto hakee

rehtoria

1.9.2015 alkavaan työsuhteeseen.

Hakuilmoitus on luettavissa osoitteessa

www.valamo.fi/opiston-rehtori

Hakuaika päättyy 17.4.2015.

Valamon opiston johtokunta

2015

**Kulttuuri- ja
Luostarimatkat**
www.monasterytours.com

PÄÄSIÄISMATKAT

Kreikka: Meteoran ja Olympoksen luostarit 11.-18.4. 1 290 e
Georgia: Tbilisi-Kaukasus-Kakhetin laakso 6.-13.4. 980 e

VALAMO - KARJALA - VENÄJÄ

Valamon hiljaisuudessa 2 pvä 24.-25.6. • 16.-17.7. • 30.-31.7. 260 e
Valamon hiljaisuudessa 3 pvä 3.-5.7. 290 e
**Pyhiinvaellusristeily Sergein ja Hermannin
juhlaan Valamoon** 9.-12.7. 540 e
Vienan Karjala, Solovetsk 8.-12.7. • 5.-9.8. 530 e
Novgorod 9.-12.7. 390 e
Aunuksen Karjala-Petroskoi 23.-26.7. 430 e
Pyhiinvaellus Divejevoon, Pyhä Serafim 15.-20.7. 695 e
Petroskoi-Arkangeli-Kargopol-Pinega 15.-23.8. 990 e
Ikonimatka Pietariin 22.-25.10. 430 e

KREIKKA

Tinos ja Andros, Kreikan saaret 18.-27.5. 1 290 e
Kreetan luostarit ja pyhät kohteet 20.-27.9. 1 240 e

KAUKAASIA

Länsi-Georgia, Batumista, Svanetiin 4.-12.9. 1 490 e

TULEVIA MATKOJA

Pyhiinvaellus Kappadokiaan ja Pontukseen 9.-17.8.
Pohjois-Kreikka ja Makedonia kesäkuu
Kyproksen luostarit marraskuu

Pohjoiskatu 6 • Ortodoksinen Kulttuurikeskus • Joensuu • puh. 010 239 2080
 ma-pe 10-16 • www.monasterytours.com (Lankapuhelin 8,27 snt + 5,9 snt/min, GSM 8,27 snt + 17 snt/min.)

■ OLET LÄMPIMÄSTI Tervetullut Tampereelle! www.piplia.fi ■

RAAMATTUTAPAHTUMA
Kaikilla kiäällä
16.–17.5.2015 Tampere

Ekumeeninen Raamattutapahtuma Kaikilla kiäällä 16.–17.5.2015

Viikonlopun antina raamattuluentoja, ajankohtaisia keskusteluita, kansainvälisiä vieraita Intiasta sekä hyväntekeväisyyskonsertti. Sunnuntaina vietetään ekumeenista juhlamessua.

Katso ohjelma: www.piplia.fi

Järjestäjinä Tampereen seudun seurakunnat, Pirkanmaan Pipliaseura ja Suomen Pipliaseura. Ohjelmayhteistyötä Yhden hinnalla -nuortentapahtuman kanssa.

voimasanoja
PIPLIA.

**Kiireetöntä oppimista
levollisessa ympäristössä**

Maistakaa ja katsokaa, kuinka Herra on hyvä 23.–26.4.
Hyveet arjessa – sokraattinen dialogi 24.–26.4.
Pyhiinvaeltajan lauluja 22.–24.5.
Ikonimaalauskurssi nuorille 4.–7.6.
Lasikorukurssi 8.–12.6.
Luonnonyrtit hyötykäyttöön 15.–18.6.

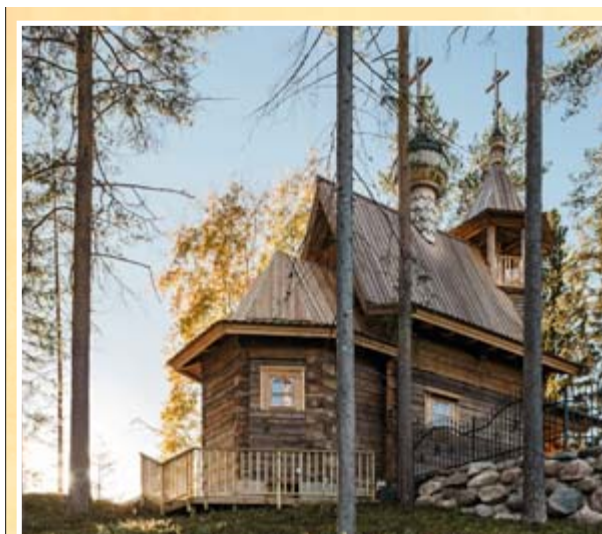
TAIVAS KATTONA
hengellisyys kansantaiteessa

14.2.–31.8.2015

www.valamo.fi

Lisätietoja ja ilmoittautumiset
 ma–pe klo 9–15 puh. 017-570 1401
kurssit@valamo.fi www.valamo.fi/opisto

PYHÄN GEORGIOS VOITTAJAN KIRKKO

Georgios Voittajan kirkko edustaa karjalaista ja pohjoisvenäläistä kirkonrakennusperinnettä, ja siitä on nopeasti tullut pyhiinvaelluskohde ja nähtävyys. Pyhän Georgios Voittajan kirkon sisätilat ovat todellinen käsityön taidonnäyte.

Kirkon kupeeseen on avattu kahvila, joka palvelee säännöllisesti (to-su) kesä-elokuussa. Tämän lisäksi kahvila toimii ryhmille ennakkovarauksella ympäri vuoden. Tarjolla on perinteistä lähiruokaa, kotileivonnaisia ja oman tilan luomuhunajaa.

Kirkko on kaikille avoin tutustuttavaksi

Lisätiedot ja aukioloajat **www.stgeorge.fi**
 Tiedustelut: info@stgeorge.fi / puh: +358 44 725 75 48
 Osoite: Kaitaistentie 345, 79690 Kaitainen
 (Joroisten kunta, 6 kilometriä 5-tieltä)

RIIKKA PATRIKAINEN

Tuomittu kuolemattomuuteen

Ihmiset tuomitsivat Jumalan kuolemaan; ylösnousemuksellaan Jumala tuomitsi ihmiset kuolemattomuuteen. Jumala vastasi saamiinsa lyönteihin syleilyillä, loukkauksiin siunauksilla, kohtaamaansa kuolemaan kuolemattomuudella. Koskaan ihmiset eivät olleet niin vihanneet Jumalaa kuin ristiinnaulitessaan tämän ja koskaan Jumala ei ole osoittanut rakkauttaan ihmisiä kohtaan kuin ylösnousemuksessaan. Ihmiset halusivat Jumalan kuolevan, mutta ylösnoussut Jumala teki ihmiset eläviksi: ristiinnaulittu Jumala nousi haudasta kolmantena päivänä ja tappoi itse kuoleman! Kuolemaa ei enää ole. Kuolemattomuus ympäröi koko ihmistä ja hänen maailmaansa.

Jumalanhimmisen ylösnousemus merkitsee ihmisluonnon kääntämistä peruutta-

mattomasti kohti kuolemattomuutta ja ihmisluonnon tulemistä tuhoisaksi kuolemalle. Sillä ennen Kristuksen ylösnousemusta kuolema merkitsi ihmisen tuhoa, kun taas ylösnousemuksen jälkeen ihmisluonto merkitsee kuoleman tuhoa. Jos ihminen elää ylösnousseen jumalanhimmisen uskossa, hän elää kuoleman yläpuolella ja tämän tavoittamattomissa: kuolema makaa hänen jalkojensa juuressa. Missä on pistimesi, kuolema? Helveti, missä on voittonsi? Ja kun Kristukseen uskova kuolee, hän vain jättää ruumiinsa kuin vaatteet joihin hänet puetaan uudelleen viimeisen tuomion hetkenä.

Ennen ylösnousemusta kuolema oli ihmisen toinen luonto; ensimmäisenä oli elämä, toisena kuolema. Ihminen tottui kuolemaan aivan kuin se olisi ollut luonnollista. Mutta ylösnousemuksen jälkeen

Herra muutti kaiken: aivan kuin ennen ylösnousemusta oli ollut luonnollista olla kuolevainen, nyt ylösnousemuksen jälkeen olikin luonnollista olla kuolematon.

Synnin kautta ihmisestä tulee kuolevainen ja aikaan juurtunut. Ylösnousemus tekee hänestä kuolemattoman ja ikuisen. Tässä on Kristuksen ylösnousemuksen voima, mahti ja kunnia. Ilman ylösnousemusta ei ole kristinuskoa. Ihmeiden joukossa tämä on suurin ja kaikki muut ihmeet saavat ylösnousemuksesta alkunsa ja loppunsa. Ylösnousemuksesta kumpuavat usko, toivo ja rakkaus sekä rukous ja rakkaus Jumalaa kohtaan.

*Isä Justin Popovitš,
teoksesta Philosophical Abysses (1957)*

Käännös Ari Koponen